

ÅRSBERETNING 2014

NHO
REISELIV

NHO REISELIV EN DEL AV ET STØRRE FELLESSKAP

NHO Reiseliv er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge og er tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). NHO er den største interesseorganisasjonen for bedrifter i Norge.

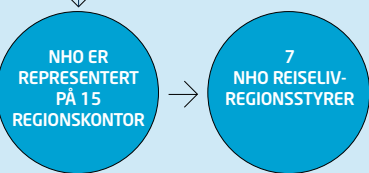
19 LANDSFORENINGER

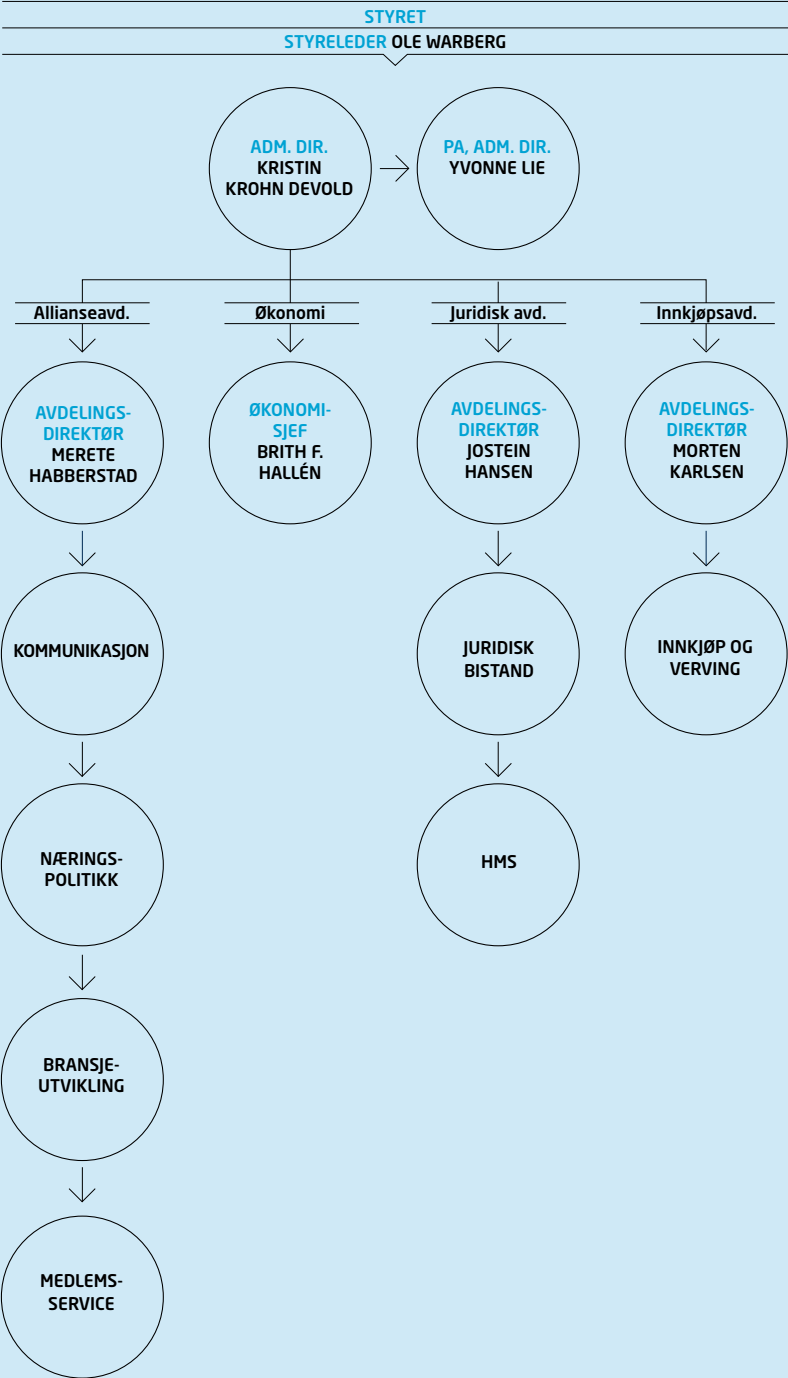
NHO SENTRALT

15 REGIONSKONTORER

NHO SENTRALT

MÅL OG VERDIER

VÅRT HOVEDMÅL

NHO Reiseliv skal arbeide for å gi medlemmene arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter som styrker reiselivsnæringen, slik at hvert enkelt medlem kan oppnå økt lønnsomhet og sunn vekstkraft for sin bedrift. NHO Reiseliv er reiselivseksperten som er talerør og toneangivende nærings- og arbeidsgiverorganisasjon for hele reiselivet i Norge.

VÅR POSISJON

Nærings- og arbeidsgiverorganisasjonen for hele reiselivet.

VÅRE VERDIER

Modig, samspillende, tilgjengelig og troverdig.

INNHold

2 ORGANISASJONEN

- 2 Organisasjonskart
- 3 Mål, posisjon og verdier
- 4 Leder
- 5 Dette er reiseskiftet
- 6 Dette er NHO Reiseliv
- 8 Høydepunkter
- 10 Nøkkeltall

12 VÅRE TJENESTER

- 12 Case: Sanselige opplevelser
- 14 Case: Innfallsportene blir viktigere
- 15 NHO Reiselivs hovedtjenester
- 16 Næringspolitikk
- 17 Case: Bak kaka større
- 18 Case: Vertskapet er den nye markedssjefen
- 19 Bransjeutvikling
- 20 Kompetanse og rekruttering
- 21 Case: Se etter spisskompetanse
- 22 Case: Logg på!
- 23 Kommunikasjon
- 24 Innkjøpskjeden
- 26 Juridisk bistand og HMS
- 27 Case: Reiseskiftet: Tenk bærekraft
- 28 Regionsapparatet

30 ÅRSREGNSKAP

- 30 Styrets beretning
- 36 Årsregnskap
- 49 Revisjonsberetning

Årsrapporten 2014 er utarbeidet av kommunikasjonsenheten i NHO Reiseliv. Redaktører: Hilde Nordlund, kommunikasjonsrådgiver, og Merete Habberstad, kommunikasjonsdirektør og leder for Allianseavdelingen. Design og redaksjonell rådgivning: Fete typer. Illustrasjoner: Annette Holm Grønsland/Shutterstock. Forsidefoto: Terje Rakke/Nordic life - Visitnorway.com. Utgitt mai 2015. Trykk: Fladeby AS. Opplag: 700. Rapporten er trykt på miljøvennlig papir.

ADMINISTRERENDE DIREKTØR HAR ORDET

REISESKIFTET KOMMER NÅ

2014 ble et godt år for norsk reiseliv - 2015 er mulighetenes år. Verden blir mindre, og gjestene vil ha mer. Opplevelsesutvikling, digitalisering og bærekraft er de viktigste driverne for det reiseskiftet som står foran oss.

Foto: Per Sollerman

Redusert oljepris tvinger norsk økonomi til å omstille seg og finne nye bein å stå på. Reiseliv har potensial til å bli en av Norges viktigste næringer i fremtiden, men det er flere faktorer som vil avgjøre om reiselivet blir Norges nye gullnæring. Lover må forenkles, og myndighetene må lette byrdene på næringen, særlig et utall av tilsyn som dessverre hemmer snarere enn å veilede næringen. Bransjen selv må legge mer vekt på fornyelse av gjesteopplevelsen gjennom inno-

vativ utvikling, slik at reiselivsnæringen kan ta steget inn i mulighetenes verden.

DEN DIGITALE REVOLUSJONEN MÅ BRUKES Reiselivsbedriftene er blant de fremste i Norge til å nyttiggjøre seg *den digitale revolusjonen*. Reisen starter med et tastetrykk. Digitale verktøy styrker kundeopplevelsen, effektiviserer driften og gjør markedsføringen enklere og mer troverdig. Kunden må finne oss på nettet, enten de er fra Kina eller USA – og bli fristet til å reise. Det må

være lett å booke, betale og dele opplevelsen. Ingen bor usentralt på Internett.

VI DELER MER *Delekulturen* har kommet for å bli, og vi deler boliger, sofaer, biler og opplevelser. AirBnB, som begynte som luftmadrassovertelling i private leiligheter, er nå verdens største bed and breakfast-kjede. Delekulturen stimulerer til at flere reiser og bruker norske opplevelser, transportmidler, spisesteder og andre tilbud.

VI GJØR MER SELV *Selvbetjeningstrenden*, der vi booker, betaler og kan velge fleksibelt, forsterkes. Vi gjør alle litt av alt. Utsøkt hotellopplevelse og spisested én dag, hytteutleie med selvhushold den neste. Et effektivt Norge med lang selvbetjeningstradisjon blir mer kostnadseffektivt slik og kan konkurrere med land med lavere kostnadsnivå. Det øker produktiviteten i reiselivsnæringen.

BAK KAKEN STØRRE *Vertskapsrollen* blir viktigere. Vi vil bli individuelt behandlet, gjenkjent og ha et hyggelig forhold til verten, da kommer vi også tilbake. Et mangfoldig Norge muliggjør *opplevelser for alle sansene*, fra opera til Munch og moderne arkitektur til fjellcamping. Reiselivet er en helhetlig bransje med mat, overnatting, opplevelse og transport. Derfor må tilbyderne være tett integrert og *samarbeide*. Store og små aktører, by og land, må fremme hverandre. Bare slik blir kaka større.

BÆREKRAFT BLIR VIKTIGERE Helse, natur og kultur blir viktigere, og med det også bærekraftig mat og drift. Bærekraft står høyt på agendaen i mange bedrifter. Den bevisste reisende foretrekker kvalitet fremfor kvantitet og det autentiske fremfor det standardiserte.

SAMLET BRANSJE Vi får flere ferier, men av kortere varighet; derfor blir innfallsporene viktigere. Store nok flyplasser og effektiv transport kan bety forskjellen mellom å dra og ikke dra. *Klynger* blir viktigere. Et samlet og godt kystreiseliv, et nordnorsk reiseliv og et fjellreiseliv blir mer synlige enn de enkelte aktørene hver for seg.

Vi må rekruttere den beste ungdommen til reiselivets arbeidsplasser. De som har eventyrlyst og den kompetansen et moderne reiseliv trenger. I NHO Reiseliv bretter vi opp ermene for å bidra til et vekstkraftig skifte for reiselivsnæringen.

ENDRINGEN ER NÅ!

* REISESKIFTET

REISELIVSNÆRINGEN står midt i et skifte hvor opplevelsesutvikling, digitalisering og bærekraft er de viktigste driverne. Det handler ikke lenger om hva Norge har å tilby, men hvordan gjestene vil oppleve landet vårt. Bli med på fremtidens kundereise!

UT PÅ TUR - MED GJESTENE

”

Reiselivsnæringen må ta steget inn i mulighetenes verden, med økt vekt på fornyelse av publikumstilbudet gjennom innovativ tenkning.

KRISTIN KROHN DEVOLD

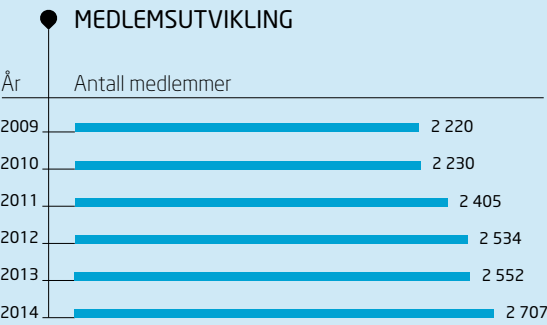

DETTE ER NHO REISELIV

NHO Reiseliv har over 2700 medlemsbedrifter og er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge. NHO Reiseliv jobber for gode rammevilkår for medlemsbedriftene og engasjerer seg for bedriftenes interesser på en rekke samfunnsområder. Gjennom medlemskapet får bedriftene dessuten tilgang til en rekke fordeler, slik som eksperthjelp for arbeidsgivere, nyttige verktøy, relevante kurs og attraktive møteplasser.

NHO Reiselivs administrasjon i Oslo har 39 medarbeidere. NHO Reiseliv har i tillegg egne regionforeninger. Sammen med NHOs 15 regionskontorer har de faglig kompetanse og lokal kunnskap som bistår næringen. NHO Reiseliv arbeider målrettet for å fremme reiselivets interesser overfor det politiske miljø – sentralt så vel som lokalt. Vi får stadig nye medlemsbedrifter, og det styrker vår gjennomslagskraft. Jo flere vi blir, jo mer kan vi få til sammen.

DETTE ER VÅRE MEDLEMMER: VÅRE MEDLEMSBEDRIFTER SPENNER FRA SMÅ FAMILIEEIDE BEDRIFTER TIL MULTINASJONALE SELSKAPER, MEN FLERTALLET AV MEDLEMSBEDRIFTENE ER SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER.

1094

OVERNATTINGSSTEDER

Hoteller, pensjonat, rorbuer, campingplasser, vandrerhjem og turisthytter.

1318

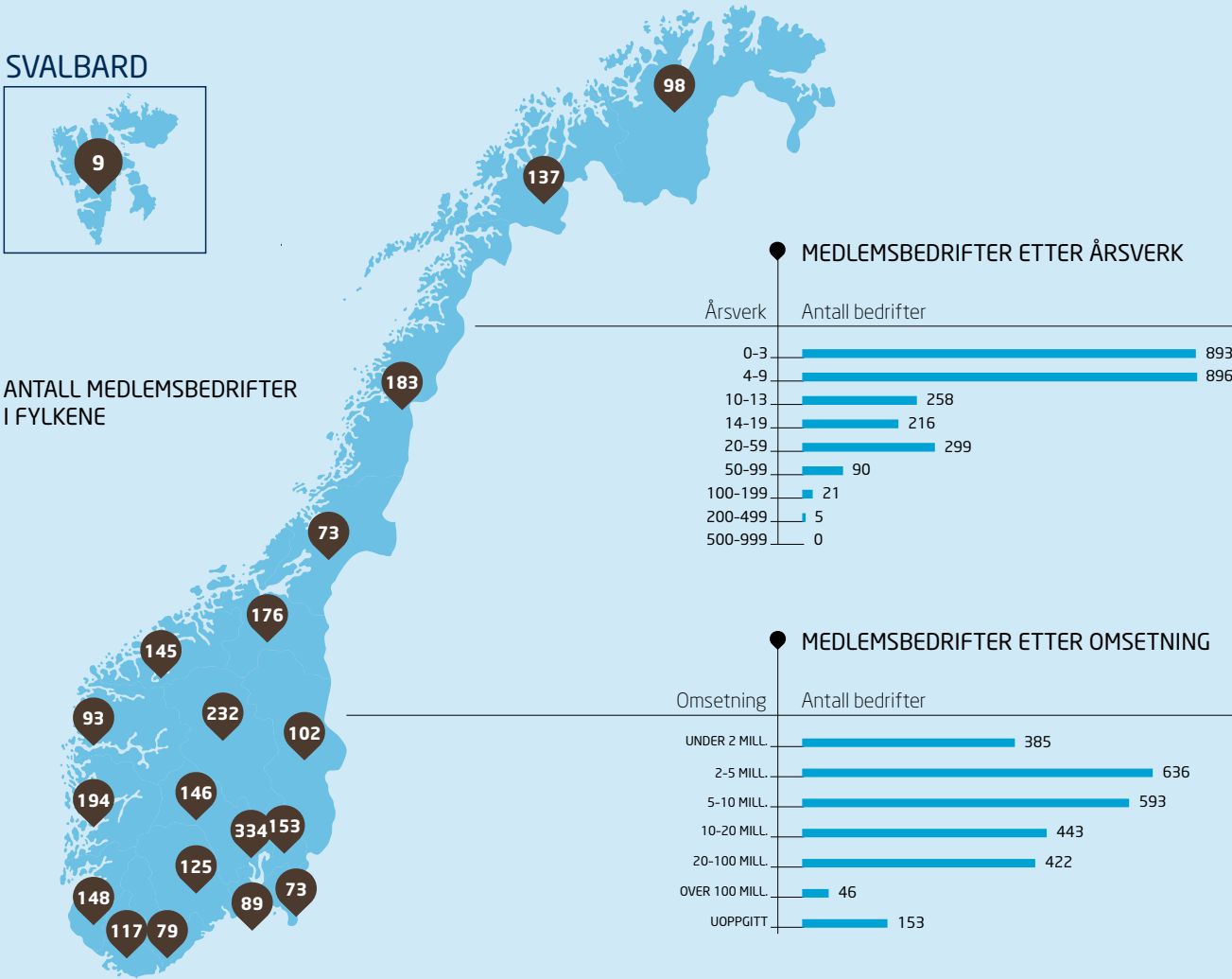
SERVERINGSSTEDER

Restauranter, kafeer, puber, barer, nattklubber, kaffebarer, cateringbedrifter, kantiner, storkiosker og gatekjøkken.

138

OPPLEVELSESBEDRIFTER

Opplevelses- og reisearrangører, event-selskaper, turistfiske, gardsturisme, charterbåter, fornøylesparker, dyrehager, aktivitets- og alpinanlegg og kulturbedrifter.

101

BILUTLEIESELSKAPER

Småbiler, varebiler og lastebiler

56

DESTINASJONSSKAPER

Destinasjonsselskaper, regionselskaper, landsdelselskaper og turistinformasjoner.

Foto: Kimm Saatvedt

HØYDEPUNKTER I 2014

Besøkstallene for norsk reiseliv nådde all-time high i 2014, med en økning i kommersielle gjestedøgn på 3,7 prosent.

NHO Reiseliv fikk gjennomslag for å reversere det foreslåtte kuttet i Innovasjon Norges markedsføringsmidler med 20 millioner i statsbudsjettet.

NHO Reiseliv har hatt rekordhøy synlighet i media i 2014, med en vekst på

47 prosent i medieomtale. Med det har vi etablert oss som et viktig talerør for reiselivet i Norge.

NHO Reiseliv har fått gjennomslag for en revidering av det eksisterende skilt-regelverket. Ni av ti reiselivsbedrifter finner dagens regelverk hemmende.

I 2014 kom regjeringens forslag til en oppmyking i arbeidsmiljøloven.

Forslaget åpner bl.a. for mer fleksibilitet i arbeidstidsreglene. Dette vil være spesielt gunstig for arbeidstakere som ønsker å arbeide mer i perioder, og for bedriftene kan fleksibiliteten gjøre det enklere å bemanne under bl.a. sesongvingninger.

Sammen med NHO sentralt har vi fått til en ytterligere reduksjon i formuesskatten. Flere reiselivsbedrifter må bruke

bedriftens egenkapital eller ta opp lån for å betale formuesskatt. Det er en delseier at formuesskatten er nedjustert.

Regjeringen har varslet opprettelse av et regelråd som skal se til at nye regler ikke skal bidra til at det legges flere unødvendige byrder på bedriftene.

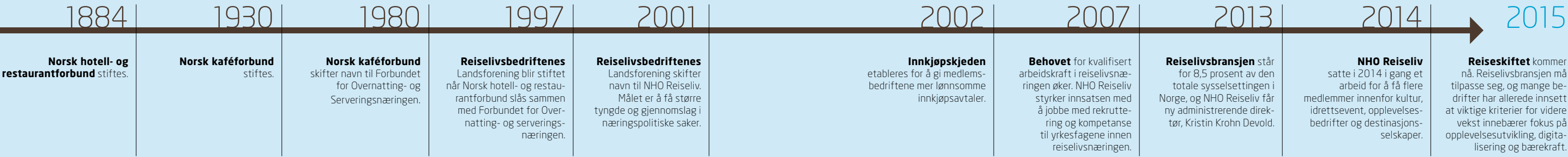
På tampen av 2014 fikk næringsministeren overlevert en utredning av

norsk serveringsnæring, etter forespørsel fra NHO Reiseliv. Den viser at serveringsnæringen er den største integrerings- og ungdomsnæringen samtidig som den er en næring som har et stort behov for regelforenkling.

Med bistand fra NHO Reiseliv klaget et medlem inn sin sak for Sivilombudsmannen med påstand om at den var utsatt for dobbeltstraff. Sivilombudsman-

nen ga pubeieren medhold i at det å frata pubeieren skjenkebevillingen i tillegg til bøteleggelse, ville være dobbeltstraff. Dette er en viktig prinsippsak som vil kunne få betydning for beviskravet i denne typen saker fremover.

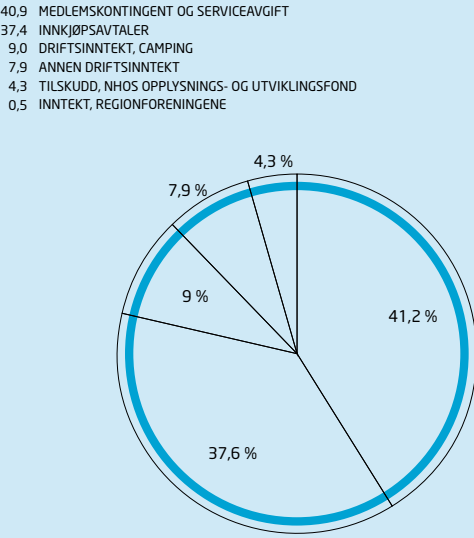
NOEN HISTORISKE MILEPÆLER FOR NHO REISELIV

NØKKELTALL, KOSTNADER OG INNTEKTER

NHO Reiseliv har som mål å drive økonomisk sunt, og de største postene i regnskapet går til gi service og tjenester til medlemsbedriftene samt arbeidet med å bedre rammebetingelsene som kan sikre større lønnsomhet og bærekraft for reiselivsnæringen.

INNTEKTER

68,2 mill.

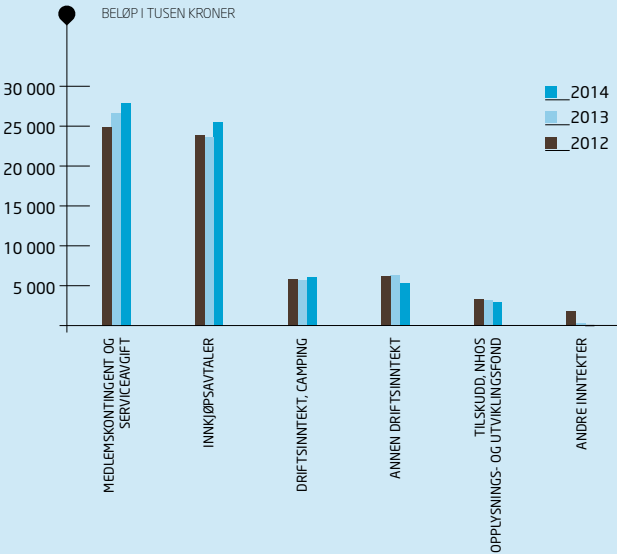
SUM INNTEKTER

Inntektsfordeling for 2014 Inntektene til NHO Reiseliv var i 2014 68,2 millioner. Av dette kom nærmere 27,9 millioner fra medlemskontingent og serviceavgift. Innkjøpsavdelingen bidro med 25,5 millioner. Organisasjonens andre inntekter kom fra campingavdelingen, tilskudd fra NHOs Opplysning- og utviklingsmidler og andre.

1,9 mill.

ØKNING I INNTEKTER SISTE TRE ÅR

Inntektsutvikling De siste tre årene har det vært en økning i inntektene på 3 prosent. Økte inntekter i medlemskontingent utgjør 12,3 prosent økning de siste tre år. Dette skyldes vekst i medlemsmassen. Økte inntekter fra innkjøpsavtaler utgjør 6,7 prosent, mens andre driftsinntekter har gått vesentlig ned pga. av avsluttede prosjekter med ekstern finansiering.

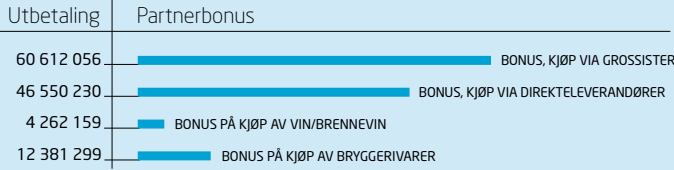
UTBETALT PARTNERBONUS TIL MEDLEMMER AV INNKJØPSKJEDEN I 2014

123,8 mill.

SUM PARTNERBONUS

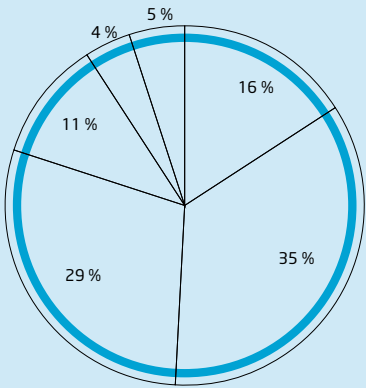
Årlig fordeles mange millioner i en bonusordning til medlemmer som benytter NHO Reiselivs innkjøpsordning. I 2014 ble nærmere 124 millioner utbetalt i partnerbonus. Partnerbonus genereres ut fra nettofakturert kjøp fra avtalesortimentet.

FORDELING, BONUSKATEGORIER

KOSTNADER

- 16 ADMINISTRASJON
35 ALLIANSE
29 INNKJØPSAVTALER
11 JURIDISK
4 OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFONDET
5 EKSTRAORDINÆRE KOSTNADER

78,2 mill.

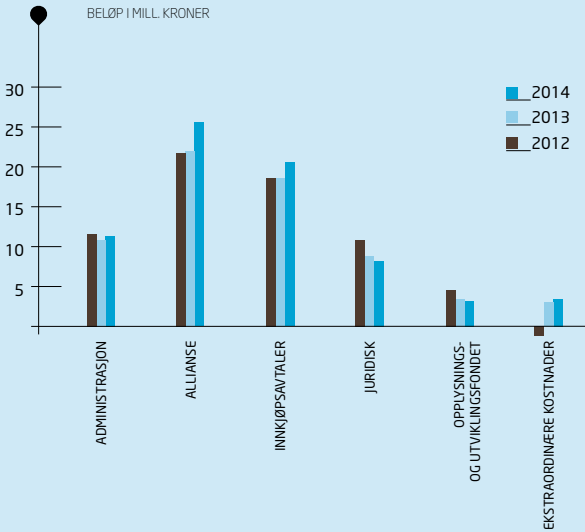
SUM KOSTNADER

Kostnadsfordelingen for 2014 Kostnadene fordeler seg bl.a. på juridisk rådgivning og bistand, som utgjør en viktig del av tjenestene. Kostnader fordeler seg ellers på Innkjøpsavdelingen, som utvikler gode innkjøpsavtaler for medlemmene. Allianseavdelingens kostnader knytter seg til det næringspolitiske arbeidet, informasjonstjenester og medlemservice til medlemmene. Opplysning- og utviklingsmidler går til vårt kontinuerlige arbeid for å sikre kompetanse og rekruttering til næringen. Administrasjonskostnader omfatter ikke fordelte felleskostnader samt styret og styrets arbeid.

4,9 mill.

ØKNING I KOSTNADER SISTE TRE ÅR

Kostnadsutvikling Kostnadene har i løpet av de siste tre årene økt med 7 prosent. Videreutvikling av medlemstjenestene med vekt på digital kommunikasjon, bransjefora og en styrking av det næringspolitiske arbeidet står for 17,4 prosent av økningen. Innkjøpsavdelingen har styrket sine ressurser og hatt en kostnadsøkning på 10,2 prosent. Nedgangen i kostnader til juridisk arbeid (HMS-aktiviteter) og til opplysning og utviklingsmidlene skyldes nedgang i ekstern finansiering. Ekstraordinære kostnader til etterlønn og regulering av pensjoner har de to senere år hatt en økning. Kostnader til administrasjon har holdt seg på et stabilt nivå.

* REISESKIFTET

SANSELIGE OPPLEVELSER

En god reiselivsopplevelse inspirerer til bruk av alle sansene. Smaken av god mat, følelsen av napp på kroken og sjøsprøyt i ansiktet eller synet av vakker kunst utgjør forskjellen mellom et opphold og et lite eventyr. Å skape gåsehudøyeblikkene som gjestene tar med seg hjem, krever kreative sjeler med evne til å regissere.

* **BEDRIFT**__Sorrisniva
STED__Alta, Finnmark
MEDLEM__Siden 2007

Sorrisniva har Norges største og verdens nordligste ishotell. Hotellets ansatte bygger og dekorerer ishotellet, som hvert år har et nytt tema. Sorrisnivas kjøkken er prisbelønnet og byr på store matopplevelser som følger sesongvariasjonene. Av andre sanselige opplevelser kan ishotellet by på snøscootersafari, nordlysjakt og elvebåtsafari.

” **SORRISNIVA-GJEST**
TripAdvisor

Hotellet må bare oppleves, det er så spesielt og annerledes enn alt annet jeg har sett før. Super kokk som tilbereder lokal mat.

* REISESKIFTET

INNFALLSPORTENE BLIR VIKTIGERE

DEN MODERNE GJEST vil ha lett tilgang til opplevelsene. Da er det en forutsetning med flyplasser som kan ta imot flere gjester. Innfallsportene må tilby gode transportløsninger og ha tilgang til nok leiebiler. God tilgjengelighet kan bety forskjellen mellom å dra og ikke dra.

Foto: Fagernes Lufthavn

* **BEDRIFT** Bergo hotell
STED Beitostølen
MEDLEM Siden 1996

Beitostølen nyter godt av nærheten til Fagernes Lufthavn. Flyplassen skaper vekst fra internasjonale gjester i vinterhalvåret. Gjestene benytter seg av overnatting, heiskort, skiskole, skiutleie, aktiviteter, restauranter og butikker og er svært fornøyde med den korte transfertiden på 45 minutter fra Fagernes lufthavn til Beitostølen.

” **BEITOSTØLEN-GJEST**

Jeg velger Beitostølen fordi flyplassen er bare 45 minutter unna skibakken

NHO REISELIVS TRE HOVEDTJENESTER

VÅRE TJENESTER

NHO Reiselivs arbeid er konsentrert om tre hovedområder: Innkjøpskjeden bidrar til forbedring av bedriftenes lønnsomhet. Juridisk avdeling tilbyr juridisk bistand og bistår medlemmene i deres HMS-arbeid. Allianceavdelingen forsterker innsatsen for å få større politisk gjennomslag og synliggjøre reiselivet som en viktig fremtidsnæring for Norge.

◆ ALLIANSE

Allianceavdelingen inkluderer de fire seksjonene kommunikasjon, næringspolitikk inkludert arbeidet med kompetanse og rekruttering, medlemsservice og bransjeutvikling.

Synliggjør og fremmer reiselivets interesser overfor det politiske miljø.

Arbeider målrettet med kommunikasjon som et virkemiddel for å sette reiselivets saker på dagsordenen i media.

Arbeider for å få riktig kompetanse til næringen samt å øke rekruttering av arbeidskraft til ulike fagfelt innen reiselivet.

◆ INNKJØPSKJEDEN

Vi har landets største innkjøpskjede for frittstående overnattings- og serveringsbedrifter. Innkjøpskjeden fremforhandler best mulige rammebetingelser på en rekke varer og tjenester.

Fremforhandler og vedlikeholder konkurransedyktige avtaler.

Stort sortiment av varer og tjenester, som kolonivarer, ferskvarer, nonfood, øl, mineralvann samt vin og brennevin.

Vareutvalg fra over 130 leverandører.

◆ JURIDISK BISTAND OG HMS

Vår juridiske avdeling er en viktig støttespiller for medlemsbedriftene. Advokatene er spesialister i arbeidsrett, men bistår også medlemmene på andre juridiske områder samt i deres HMS-arbeid.

Arbeidet består i rådgivning, forhandlingsmøter hos bedriftene og gjennomføring av rettssaker i alle domstoler.

Advokatene i NHO Reiseliv har særlig erfaring og kunnskap i arbeidsrett.

Bistår medlemsbedriftene i deres arbeid med helse, miljø og sikkerhet.

FORENKLING OG DEREGULERING FOR REISELIVET

Reiselivet er en av Norges fremtidsnæring. For at næringen skal fortsette å vokse samtidig som den skal utnytte det potensialet Norge har, kreves det lover og regler tilpasset dagens samfunn. Året 2014 har vært et år med politiske tiltak i riktig retning.

Reiselivsnæringen har lenge etterspurt en oppmyking av arbeidsmiljøloven, og i 2014 kom den. Regjeringens forslag åpner for mer fleksibilitet i arbeidstidsreglene, som gir både arbeidstakere og arbeidsgivere større mulighet til å jobbe når bedriften trenger det, og når det passer den enkelte arbeidstaker. Det gjelder både sesongsvingninger og andre mer uberegnelige svingninger. Oppmykingen av reglene om gjennomsnittsberegning vil gi bedriftene større mulighet til å tilpasse arbeidstiden til etterspørselen, og ansatte får større fleksibilitet.

EN SKATTEPOLITIKK SOM FREMMER INVESTERING

Endringene i formuesskatten er en seier for reiselivet. Det som betales i formuesskatt, er midler som kunne blitt investert i bedriften og skapt vekst og nye arbeidsplasser. Flere reiselivsbedrifter må bruke bedriftens egenkapital eller ta opp lån for å betale formuesskatt. Sammen med NHO-fellesskapet har NHO Reiseliv jobbet for å få denne bort, og det er en delseier at formuesskatten er nedjustert.

MARKEDSFØRINGEN AV NORGE ER EN OFFENTLIG OPPGAVE

NHO Reiseliv mener det er myndighetenes ansvar å markedsføre Norge. Det var derfor viktig at NHO Reiseliv fikk gjennomslag for å reversere det foreslåtte kuttet i Innovasjon Norges markedsføringsmidler med

Mål for 2014

En mer moderne arbeidsmiljølov tilpasset dagens arbeidsliv.

Resultat

Regjeringen har foreslått flere endringer i arbeidsmiljøloven som er positive for reiselivet. Lovforslaget blir behandlet i Stortinget i 2015.

20 mill., og at for 2015 er Innovasjon Norges markedsføringsbudsjett på 225 mill. NHO Reiseliv mener disse midlene må spisses mer mot digital markedsføring enn det som gjøres i dag.

EN OFFENTLIG UTREDNING OM NORSK SERVERINGSNÆRING

På landsmøtet 2012 ble det vedtatt at det måtte jobbes for en offentlig utredning av serveringsnæringen. Dette fikk vi gjennomslag for hos myndighetene, og utredningen ble presentert i desember i år. Utredningen bekrefter næringens viktige betydning for bolyst og trivsel i alle kommuner. Det er den næringen som sysselsetter flest ungdom, i tillegg til at det er den største integreringsnæringen. Rapporten er et viktig verktøy i det videre politiske arbeidet.

VIKTIG MED FORENKLING NHO Reiseliv har fått gjennomslag for en revidering av det eksisterende skiltregelverket. Ni av ti reiselivsbedrifter finner dagens regelverk hemmende, og NHO Reiseliv mener at dagens skiltpraksis må snus til at regelen skal være å få skiltet til bedriften, og at unntaket er å få avslag. Gjennomgående bagasjebehandling har vært en nødvendig forenklingssak. En prøveordning på Gardermoen igangsettes i løpet av 2015. NHO Reiseliv jobber for at denne gjøres permanent, og at ordningen utvides til andre sentrale flyplasser.

* REISESKIFTET

BAK KAKA STØRRE

Godt samarbeid på tvers av ulike aktører gir merverdi. Store og små aktører, by og land, må jobbe sammen og fremme hverandre. Ved å selge hverandre blir gjesten en dag lenger. Bare slik blir kaka større.

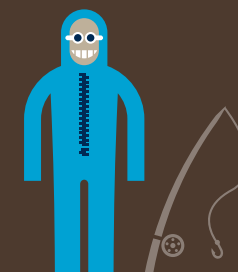
Foto: Big Fish Adventure

* **BEDRIFT** Big Fish Adventure - Hasvik Hotell
STED Hasvik, Finnmark
MEDLEM Siden 1998

BIG FISH ADVENTURE - HASVIK HOTEL & HOUSING har siden tidlig på 2000-tallet gått fra å være et lite hotell med 20 senger og lokale gjester til å bli en kjent aktør med 150 sengeplasser og gjester fra hele verden. Samarbeid har vært og er den viktigste faktoren for utvikling og vekst for hele reiselivet i Hasvik. Det startet med et strategisk samarbeid for å etablere merkevaren «Sørøya - storfiskens rike» i 2002. I løpet av 8 år gikk Hasvik fra 8 til 18 reiselivsbedrifter, og antall gjestedøgn økte fra 1 000 til 25 000. Reiselivsbedriftene og fiskerinæringen på Hasvik samarbeider fortsatt.

” **BIG FISH ADVENTURE-GJEST**
Facebook

*Takk for en fantastisk uke!
Verdens beste service!!
Trivelige folk som virkelig vil
du skal få stor fisk! Var det
noe vi lurte fikk vi alltid hjelp,
på øyeblikket! Vi kommer
selvfølgelig igjen! :)*

* REISESKIFTET

VERTSKAPET ER DEN NYE MARKEDSSJEFEN

GOD SERVICE er et krav, et godt vertskap er en gave. Å være en god vert er å lage regi på opplevelsene. Det er å få kunden til å bli lenger, prøve mer og komme tilbake. Et godt vertskap inspirerer til deling og fremsnakking i sosiale medier.

Foto: Mattias Hamrén og Jason Strong

* **BEDRIFT**__The Thief Hotel
STED__Tjuvholmen, Oslo
MEDLEM__Siden 2012

Med Oslos råeste beliggenhet stjeler THE THIEF sine besøkende ut av hverdagen. Hotellet har som mål å behandle rockestjerner som gjester og gjester som rockestjerner. Etter kundenes tilbakemeldinger å dømme har de lyktes svært godt. I 2014 gikk hotellet til topps under TripAdvisor's kåring av Norges beste hoteller, i tillegg har de fått en utmerkelse i kåringen «Top 25 Hotels with Exceptional Service».

” **THE THIEF-GJEST**
TripAdvisor

Hotellkonseptet er 100 % gjennomført, og vi nød opplevelsen fra ankomst til avreise. Betjeningen er svært profesjonell og gir deg en følelse av å være spesiell.

BRANSJEUTVIKLING

FOKUS PÅ BRANSJEUTVIKLING

I 2014 opprettet NHO Reiseliv en seksjon for bransjeutvikling for å forsterke sitt arbeid mot de ulike bransjene i næringen. Det ble samtidig satt i gang et ekstra arbeid for å få flere medlemmer innenfor kultur, idrettsevent, opplevelsesbedrifter og destinasjonsselskaper.

NHO Reiseliv opprettet dette året en ny stilling med hovedoppgave å følge opp kultur, idrettsevent, destinasjonsselskaper og opplevelsesbedriftene. I dag er det rundt 200 av NHO Reiselivs medlemsbedrifter som tilhører disse bransjene. Opplevelser er blitt en stadig viktigere driver i reiselivet, og både idrettsevents, kulturarrangement og festivaler er reiseanledninger som setter markedet i bevegelse, og som utløser reiser til Norge. Ved å rette større fokus på opplevelsesbransjen ønsket NHO Reiseliv å bidra til at det ble et mer aktivt samarbeid på tvers av alle reiselivsaktørene.

NYE MEDLEMMER - NYE BEHOV En rekke nye bedrifter både innenfor destinasjonsselskaper og opplevelseselskaper har meldt seg inn i løpet av året. Blant annet har Børge Ousland med sitt nye opplevelsessted Manshausen blitt medlem, opplevelsesbedriften Høyt og Lavt samt Bogstad Gård, Visit Geilo og Visit Sognefjorden, for å nevne noen. Nye bransjer har nye behov, og det har derfor blitt jobbet med å kartlegge hvilke produkter og tjenester innenfor Innkjøpsordningen NHO Reiseliv kan forhandle frem nye leverandøravtaler med.

FLERE PARTNERFORUM I 2014 ble det etablert partnerforum, som gir reiselivsnæringen en mulighet til å komme sammen og diskutere behov og ønsker. Gjennom denne etableringen ønsker NHO Reiseliv å være en nettverksbygger og tilrettelegge for dialog, utvikling og innovasjon i bransjene. Det finnes egne forum for både hotell, utelivsbransjen, camping, destinasjons- og opplevelsesselskaper. Medlemsbedriftene får gjennom disse mulighet til å gi direkte innspill til NHO Reiseliv om utfordringer som krever

felles front. I 2014 er det blitt gjennomført totalt seks bransjeforumsmøter.

ER STYRKET FAGLIG NHO Reiseliv har startet opp et tettere samarbeid med, og vært delaktig i programkomiteen for Nasjonal digital reiselivskonferanse i Kristiansand og Norsk opplevelseskonferanse i Nord-Norge. NHO Reiseliv sitter også som bransjeansvarlig i bransjerådet for kultur, som er opprettet av Kulturdepartementet.

CAMPINGNETTVERKET JOBBER VIDERE I 2013 startet NHO Reiseliv campingnettverket. Prosjektledelsen består av NHO Reiseliv Campingavdeling og Norsk Turistutvikling AS. 40 campingplasser fra hele landet er med i prosjektet. En viktig målsetting er å øke lønnsomheten og trafikken til norske campingbedrifter, og derfor er det gjennomført markedsundersøkelser, gjesteundersøkelser og økonomiske analyser som gir et grunnlag for videre utviklingsarbeid. Campingnettverket arbeider også med hvordan fremtidige campingbedrifter i Norge skal se ut, og hvordan konseptene kan bli tilpasset nye målgrupper, både i et nasjonalt og internasjonalt marked.

STATUSRAPPORT KLAR Campingnettverket har i 2014 utarbeidet en statusrapport for utvikling og trender i campingnæringen og har holdt en nasjonal fagkonferanse. På konferansen ble det blant annet drøftet hvordan næringen kan få flere villcampere og fricampere til å benytte campingbedriftene. Campingnettverket arbeider også med universell utforming og miljøsertifisering av de bedriftene som deltar.

Mål for 2014

Forsterket arbeid og rekruttering innen Idrettsevent, destinasjonsselskaper, kultur- og opplevelsesbedrifter.

Resultat

Opprettet nye bransjespesifikke møteplasser. Rekruttert 30 nye medlemmer innen disse segmentene.

LANGSIKTIG REKRUTTERING

Reiselivet kan tilby gode karrieremuligheter for unge mennesker, men fremdeles er det ikke mange nok som søker seg til relevant yrkesfaglig utdanning, som kokk, servitør eller resepsjonist. Dette jobber NHO Reiseliv systematisk med å endre.

I en tid med stor usikkerhet i norsk økonomi vil det være viktig for unge å finne trygge jobber, og disse finnes i reiselivsnæringen. Alle som tar fagbrevet innenfor kokk- og servitøryrket, går sikre jobber i møte i en voksende næring som trenger ungdom.

I 2014 har NHO Reiseliv Kompetanse og rekruttering fått til mye både når det gjelder karrierevei, voksenopplæring, rekruttering og å gjøre utdanningstilbudet enda mer attraktivt.

EN TYDELIG KARRIEREVEI Kompetanse og rekruttering i NHO Reiseliv har vært med på å tydeliggjøre en karrierevei i bransjen. Norsk hotellhøgskole ved Universitetet i Stavanger (UiS) har i 2014 fått grønt lys fra Kunnskapsdepartementet til å starte opp bachelor i hotelledelse med spesialisering i restaurantledelse via y-veien. Y-veien gjør at de med relevante fagbrev kommer direkte inn på høyere utdanning. NHO Reiseliv har vært involvert i dette prosjektet i flere år, og det er en stor seier at dette ble vedtatt på tampen av året.

FAGBREV OG SPRÅKOPPLÆRING NHO Reiseliv og Oslo Voksenopplæring Helsefyr undertegnet i år en avtale som gjør det mulig for arbeidssøkende innvandrere å ta fagbrev i kokk- og servitørfag samtidig som de lærer norsk. Elevene får støtte til livsopphold av NAV de første to årene; deretter får de lønn som lærlinger. Opplæringstilbudet gjelder foreløpig bare en liten klasse, men modellen kan også gjennomføres andre steder i landet.

Mål for 2014

Ha på plass y-veien i løpet av 2014, slik at fagbrev også gir mulighet for høyere utdanning.

Resultat

Kokker og servitører med fagbrev har nå tilgang til høyere utdanning innen hotell- og restaurantledelse på Norsk Hotellhøgskole i Stavanger.

ENDRER PRIVATSKOLELOVEN I 2014 har NHO Reiseliv sammen med Abelias og Læringskompaniet jobbet for å få endret privatskoleloven.

Kunnskapsdepartementet ser nå ut til å åpne for at yrkesfagsskoler skal kunne vurderes spesifikt som privatskoler. Vi har fått gjennomslag for en dispensasjonsordning som unntar yrkesfagsskolene fra gjeldende privatskolelov. Samtidig er det ventet at privatskoleloven som sådan kan bli endret i løpet av våren 2015.

Det er viktig fordi reiselivsnæringen trenger kvalifisert arbeidskraft for å skape økt produktivitet i bedriftene. Privatskoler som tilbyr yrkesfagutdanning for kokk- og servitøryrket, vil derfor være et godt supplement til det offentlige.

OMDØMMET MÅ BEDRES Søkertallene til kokk- og servitørfag har stabilisert seg noe, og det er veldig positivt etter flere år med nedgang. Det er imidlertid fortsatt et stort behov for kvalifisert arbeidskraft; derfor jobber NHO Reiseliv aktivt for å vise de mulighetene som finnes innen kokk- og servitøryrket spesielt. Det gjøres blant annet gjennom å delta som samarbeidspartner til «Vi dekker til fest» og «Ung restaurant». I tillegg skal NHO Reiseliv arrangere Nordisk mesterskap for kokk- og servitørlærlinger i Trondheim, hvor de beste lærlingene i bransjen samles.

Kompetanse og rekruttering i NHO Reiseliv har som mål for 2015 å se mer på næringens behov og gjøre en kartlegging av hvordan næringen ser fremtiden og fremtidens kompetansebehov.

* REISESKIFTET

SE ETTER SPISSKOMPETANSE

GOD SERVICE, kompetente ansatte og kvalitet i tilbudet er forutsetninger for å lykkes. Kompetanse og kvalifikasjoner er like viktige i denne næringen som i andre. Vi må rekruttere dyktige fagfolk og den beste ungdommen til reiselivets arbeidsplasser.

Foto: XXLofoten/Kristin Folsland Olsen

* **BEDRIFT** __XXLofoten
STED __Svolvær, Lofoten
MEDLEM __Siden 2010

XXLofoten har spesialisert seg på aktiviteter og opplevelser og har hentet inn personell med spisskompetanse innen ulike fagområder som er viktige for bedriften. Menneskene i XXLofoten har blant annet bakgrunn fra Forsvaret, maritim sektor, IT og salg, og de sesongansatte har solid kompetanse innenfor friluftsliv. Slik kan de tilbyr gjestene det lille ekstra.

” **XXLOFOTEN-GJEST**
Facebook

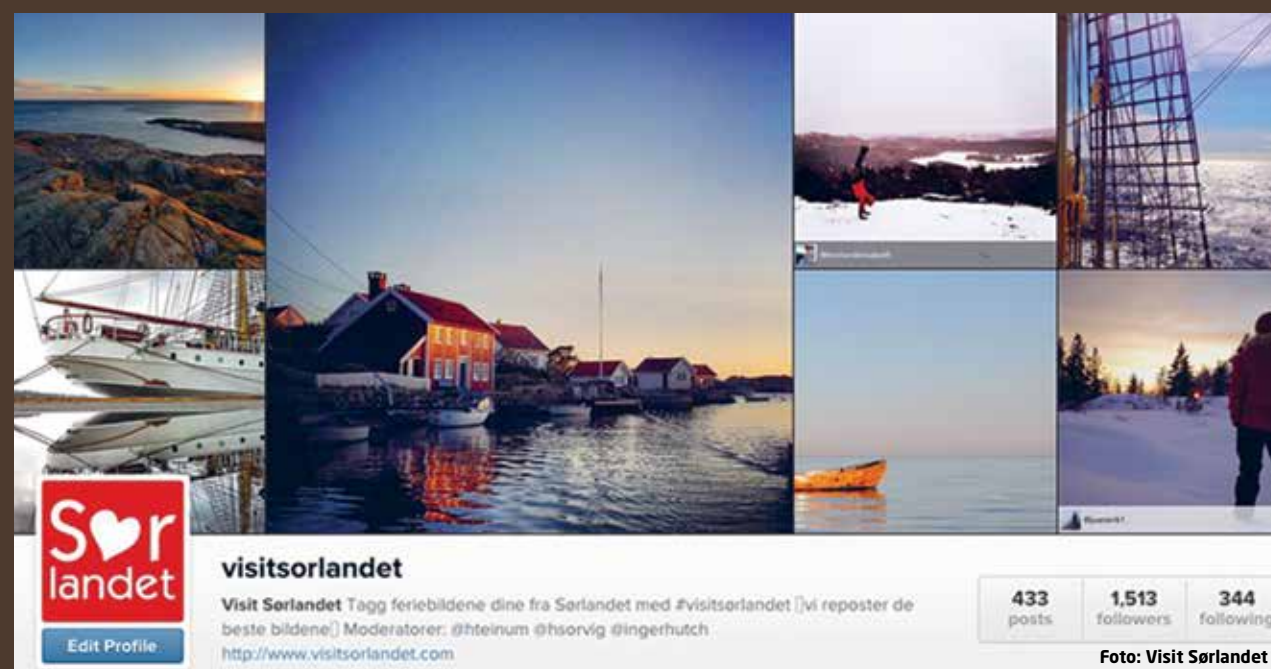
For en nydelig dag. Vi fikk vi mye vær:) Regn, vind, hagel, men mest sol. Fisk, den største på 5,7 kg. Morsomme konkurranser. Nydelig mat på Kallebrygga med flotte kollegaer. Takk til XXLofoten som loset oss gjennom dagen.

* REISESKIFTET

LOGG PÅ!

I **DAG** er Google, TripAdvisor, Instagram og Facebook blitt viktige reiselivsaktører – «ingen bor usentralt på Internett». Norske reiselivsaktører bør ha en godt forankret digital ambisjon. Markedsføring av Norge som destinasjon bør hovedsakelig foregå i digitale kanaler. Logg på! Vis oss hva du har å tilby.

* **BEDRIFT**__Visit Sørlandet
STED__Sørlandet
MEDLEM__Siden 2010

VisitSørlandet jobber systematisk med digital markedsføring i flere kanaler. Gjennom 2014 bygde de opp en trofast følgeskare på rundt 1000 personer på Instagram, og våren 2015 fikk en del av disse ta over Instagram-kontoen deres. Ambassadørprogrammet, hvor Sørlandspatriotene poster bilder og gir innsyn i det som skjer i området, gav raskt resultater og VisitSørlandet fikk mange nye følgere og økt oppmerksomhet, helt kostnadsfritt.

” **VISIT SØRLANDET-GJEST**
 Instagram

Ah! Sommer!
 #sørlandssommer

KOMMUNIKASJON

REISELIV I ALLE KANALER

NHO Reiseliv har i 2014 tatt en større plass i mediebildet. Når vi klarer å sette sentrale reiselivspolitiske saker på medias dagsorden, gir det også kraft til påvirkningsarbeidet.

NHO Reiseliv tar i bruk alle kanaler for å synliggjøre at norsk reiseliv er i stadig utvikling. Med nærmere 50 prosent flere medieoppslag enn året før markerte NHO Reiseliv seg som den mest siterte næringsorganisasjonen for reiselivet i 2014. Å sørge for at utfordringer som hemmer reiselivets vekst, får medias oppmerksomhet, er et prioritert arbeid. Like viktig har det vært å skape bles om den positive bølgen som har løftet norsk reiseliv det siste året. Da reiselivsbedrifter nådde rekordhøye besøkstall sommeren 2014, var NHO Reiseliv en viktig kilde for media når tallene skulle tolkes og kommenteres.

FORENKLING MÅ TIL Et hovedbudskap i NHO Reiselivs kommunikasjon har vært at det må bli enklere for dem som ønsker å etablere og drive reiselivsbedrifter. Da en utredning om norsk serveringsnæring ble presentert i desember 2014, konkluderte forfatterne med at reiselivet trolig er Norges mest gjennomregulerte næring. Gjennom en rekke medieinnslag har organisasjonen lyktes i å holde trykket på ansvarlige myndigheter i forhold til behov for forenkling av både alkoholloven, arbeidsmiljøloven, fradragsreglene for bilutleieselskapene og kravet om et kontantfritt reiseliv. Sammen med det næringspolitiske arbeidet og dialog med aktuelle instanser og politiske fraksjoner har dette gitt konkrete resultater.

STYRKET KOMMUNIKASJON PÅ TVERS AV NHO

FELLESSKAPET Gjennom etablering av en sentral «nyhetsdesk» og et styrket kommunikasjonsteam

Mål for 2014

Tydeliggjøre rollen som næringens talerør, synliggjøre reiselivets utviklingsmuligheter. Fronte prioriterte saker og sikre politisk gjennomslag.

Resultat

Totalt var NHO Reiseliv omtalt i 2 590 medieoppslag, en vekst på 47 prosent i forhold til 2013. Et stort antall artikler omhandlet organisasjonens viktigste politiske saker og var med på å synliggjøre reiselivsnæringens positive utvikling i 2014.

i NHO sentralt har hele NHO-fellesskapet fått en kraftsamling for å bidra til større politisk gjennomslag og bedre medlemstilfredshet. NHO Reiselivs kommunikasjonsteam samarbeider med NHO sentralt og andre lands- og regionforeninger for å sikre politisk gjennomslag via egne kanaler og mediekontakt. Et tydeligere koordinert kommunikasjonsapparat i hele NHO fellesskapet har enda bedre forutsetninger for å få gjennomslag for saker som styrker næringslivet på tvers av flere bransjer.

ENGASJERENDE I SOSIALE MEDIER NHO Reiseliv bruker sosiale kanaler som en naturlig del av kommunikasjonen rundt aktuelle temaer. Engasjementet både på Facebook og på Instagram nådde nye høyder i 2014. Instagram-kampanjen #SelgNorge har hatt som mål å skape begeistring for Norge som reisemål. Ved årsskiftet var mer enn 18 000 bilder publisert under denne emneknaggen. Kampanjen ble omtalt i flere nyhetsmedier. Facebook-siden «Spill inn film i Norge» var sammen med en Instagram-kampanje et ledd i arbeidet med å få regjeringen med på å innføre en filmincentivordning. Facebook-siden fikk i løpet av kort tid mer enn 5 000 tilhengere som støtter vår oppfordringen om at regjeringen må legge bedre til rette for norsk og internasjonal filmproduksjon i Norge.

ØKT BRUK AV NETTHANDEL I 2014

Innkjøpskjedens avtaler brukes av mer enn halvparten av NHO Reiselivs medlemmer. I 2014 har det vært viktig å tilrettelegge for at alle Innkjøpskjedens medlemmer skal motiveres til å bruke Innkjøpskjedens netthandelportal.

Innkjøpskjedens oppdrag er å verve nye medlemmer til NHO Reiseliv og til Innkjøpskjeden samt øke medlemmenes varekjøp innenfor det avtaleverket vi har. Dette er oppgaver de i stor grad har lyktes med i 2014. Innkjøpskjeden nådde ikke helt målet for varekjøpsvekst på 12,9 prosent, men endte likevel med et godt resultat med en vekst på 7,4 prosent i 2014.

NETTHANDEL VIKTIG I 2014 har kjøp over netthandelportalen Horeca Innkjøp økt med mer enn 100 millioner kroner. Nærmere 15 prosent av medlemmenes varekjøp går nå via denne. I samråd med innkjøpsutvalget har det blitt investert i netthandelslisenser, slik at anskaffelse og benyttelse av netthandelen nå er gratis for medlemmene. Innkjøpskjeden vil i 2015 legge til rette for at det skal være mer lønnsomt å bruke avtaleverket gjennom netthandelløsningen, og for enkelte av Innkjøpskjedens samarbeidspartnere vil det tilkomme en ekstra netthandelsbonus som følge av dette.

HJELP TIL Å ETTERKOMME EU-DIREKTIV Det blir også viktig å fremby netthandelen til alle serveringssteder som er medlem, da menybanken her vil kunne hjelpe dem som driver med mat og drikke, med å etterkomme EUs nye matdirektiv for allergenmerking av ikke-ferdigpakket mat. De nye reglene rundt dette trådte i kraft 13. desember 2014. En dreining av kjøp via Horeca Innkjøp vil gi medlemmene bedre kontroll og oversikt over deres varekjøp.

Mål for 2014

Tilrettelegge for at alle Innkjøpskjedens medlemmer skal motiveres til å bruke netthandelportalen, Horeca Innkjøp.

Resultat

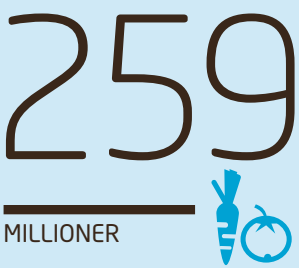
I 2014 har kjøp over netthandelportalen Horeca Innkjøp økt med mer enn 100 millioner kroner. Nærmere 15 prosent av medlemmenes varekjøp går nå via denne.

IMPLEMENTERT STRATEGI Et viktig mål for Innkjøpskjeden i 2014 har vært å implementere de strategiske initiativene i etterkant av arbeidet vi gjorde i 2013, innenfor seks satsningsområder som ble satt for perioden 2014–2016. Strategien skal bidra til å styrke medlemmenes konkurransekraft og sette rammene for fremtidig vekst. Denne strategien er det jobbet mye med i året som er gått, og Innkjøpskjeden har fått på plass tre av initiativene så langt.

VIDERE MEDLEMSOPPFØLGING 2015 vil begynne med oppfølging av de store virksomhetene som ble en del av Innkjøpskjeden på tampen av 2014. Disse vil særlig trenge god oppfølging i netthandelen i oppstarten, og det er viktig å få dem opp og stå så fort som mulig. Innkjøpskjeden vil også fortsette arbeidet med de gjenstående tiltakene fra strategiplanen. Noen av initiativene fra strategiplanen er å få hyppigere statistikkmateriell fra samarbeidspartnere, bedre oversikt over medlemmenes varekjøp fra de forskjellige samarbeidspartnere og kraftigere implementering av håndboken som er laget for Innkjøpskjedens distriktsapparat.

SKAPE MØTEPLASSER Innkjøpskjeden jobber for å utvikle dynamikken mellom medlemmer og samarbeidspartnere ved å skape møteplasser og lokale samlinger. Det vil fortsatt jobbes for å hjelpe medlemmene med å ta i bruk avtaleverket optimalt og samtidig hjelpe leverandørene med å få best utnyttelse av de avtalene de har inngått med Innkjøpskjeden.

INNKJØPSKJEDEN

I 2014 kjøpte medlemmene av Innkjøpskjeden frukt og grønt for i overkant av 259 millioner kroner fra våre leverandører.

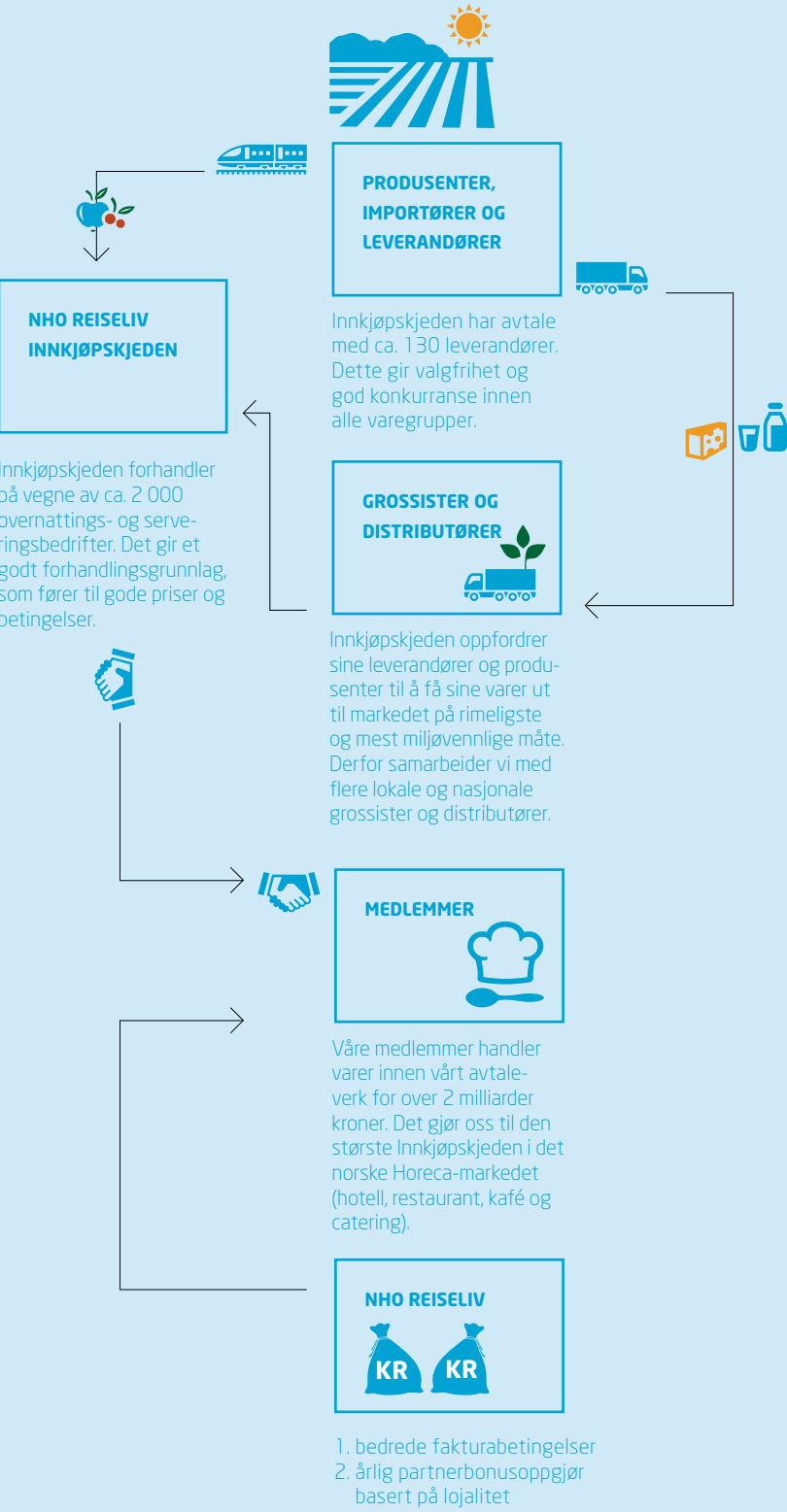
I 2014 kjøpte medlemmene av Innkjøpskjeden brus og vann for 106 millioner kroner fra leverandørene våre.

Medlemmene av Innkjøpskjeden kjøpte i 2014 fisk og skalldyr for over 162 millioner kroner av våre leverandører.

I 2014 kjøpte medlemmene av Innkjøpskjeden vin og brennevin for over 244 millioner kroner fra leverandørene våre.

ETTERSPURT JURIDISK BISTAND

Advokatene i juridisk avdeling i NHO Reiseliv har daglig kontakt med medlemmer som trenger juridisk bistand. I tillegg reforhandler advokatene en rekke tariffavtaler innenfor reiselivsnæringen.

Advokatene i juridisk avdeling behandler en stor mengde saker gjennom året, og har daglig tett kontakt med medlemmer som trenger juridisk bistand. Saksbehandlingen omfatter alt fra enklere telefon og e-posthenvendelser til rettsaker som prosederes i domstoler over hele landet.

TARIFFOPPGJØRET 2014 var et hovedoppgjør. Sammen med Tariffutvalget deltok advokatene i NHO Reiseliv aktivt både i forhandlinger og mekling. Det første meklingsresultatet ble nedstemt av arbeidstakersiden i uravstemning. Dagen før iverksettelse av streiken ble det fremforhandlet et nytt meklingsfor-slag som ble vedtatt av arbeidstakersiden gjennom ny uravstemning. Dermed unngikk man en streik blant de hotell- og restaurantansatte.

ØKNING I OPPSIGELSER. Juridisk avdeling har merket en klar økning i antall oppsigelsessaker, særlig siste halvdel av 2014. Økningen skyldes i hovedsak ned-bemannings og rasjonalisering. Blant annet ser vi at nedgangen i oljebransjen får innvirkning på beleg-get og omsetningen ved hotellene. Særlig er kurs- og konferansemarkedet rammet. I tillegg har det vært strukturendringer i hotellbransjen med outsourcing av renholdet/ houskeeping ved flere hoteller.

NYE TILSYN ER INNFØRT. Juridisk avdeling har hatt en betydelig økning i henvendelser fra medlemmer som har vært utsatt for tilsyn, enten fra tilsyn med personallister eller fra arbeidstilsynet. Reglene om personallister ble innført 1. januar 2014. Formålet med personallistene er å motvirke svart arbeid. Dette er en viktig målsetning, men mange av våre bedrifter opplever det som uforholdsmessig strengt når det gis høye bøter for at ansatte har glemt å skrive seg på listen når de kommer på jobb.

Mål for 2014 Komme i havn med tariffoppgjøret innenfor den økonomiske rammen som legges til grunn, uten at det blir streik.

Resultat Etter første urav-stemning lå det an til å bli streik blant de hotell- og restaurantan-satte, men etter en ny runde viste uravstemnings-resultatene av Riksavtalen et ja flertall på 66,04 prosent. Dermed unngikk man en streik blant hotell- og restaurantan-satte.

KAN UNNGÅ DOBBELTSTRAFF. Etter bistand fra juri-disk avdeling har en medlemsbedrift fått medhold av Sivilombudsmannen i at den kan være utsatt for dobbeltstraff. Bedriften fikk bot for å servere alkohol til mindreårige, og senere varsel om å bli fratatt skjenkebevilling i fire uker, for samme forhold. Dette er en viktig prinsippsak, som vil kunne få betydning for alle våre medlemmer som har skjenkebevilling. Departementet har imidler-tid varslet at de ikke vil innrette seg etter Sivilom-budsmannens beslutning, og saken er ennå ikke ferdigbehandlet.

VIKTIG HMS-ARBEID I 2014 har HMS-avdelingen hatt et større legionellaprojekt på gang. Her ble det testet ulike anlegg på ulike hoteller for å se hvilke metoder som best bekjemper legionella. Rapporten som kom ved utgangen av 2014, gir noen føringer for videre arbeid rundt dette. Det viktigste målet for HMS i 2014 var å få et eget HMS-kurs for bransjen. Det har kommet på plass. Store deler av dette kurset gjennomføres elektronisk, mens kun én dag er kurssamling. Dette gjør det bedre og billigere for bedriftene og vil føre til at flere personer gjennomfører HMS-kurs. Det er et krav om at alle verneombud skal gjennomføre dette, så det har vært et viktig arbeid det siste året.

TILSYNENES ÅR. Også 2015 kommer til å bli et år med mye arbeid for juridisk avdeling i forbindelse med oppfølging av tilsynssaker. Arbeidstilsynet har varslet 2 000 ekstra tilsyn i 2015 og 2016. NHO Reiseliv og våre medlemsbedrifter opplever i flere tilfeller at kontrollørene i for stor grad har oppmerksomhet rettet mot å finne feil og gi straff i stedet for å gi veiledning. Det er et mål i 2015 å arbeide systema-tisk for at våre medlemmer ikke skal utsettes for urettferdig straff som følge av tilsyn.

* REISESKIFTET

TENK BÆREKRAFT

HELSE, NATUR OG KULTUR blir viktigere, og med det også bærekraft – et område hvor Norge har naturlige forutsetninger for å lykkes. Den bevisste gjesten foretrekker kvalitet fremfor kvantitet og det autentiske fremfor det masseproduserte. Tilbud og produkter med lokal forankring skaper ekte og gode fortellinger.

Foto: Tove Hertzberg

* **BEDRIFT**__Trine på Gården
STED__Søgne, Vest Agder
MEDLEM__Siden 2014

Hos Trine på Gården bygger alt på verdiene lokalt, ekte og ærlig. Matbedriften lager sitt eget pinnekjøtt, og kundene elsker historien om at sauene er født og oppvokst på Udvår, den ytterste ø i Søgne. Trine på gården selger også ramsløk plukket oppe i lia og eget syltetøy av selvplukkede bær. Trine selv er til stede når cateringene leverer, blir servert, og forteller historier rundt produktene og rettene. Dette gjør konseptet etterspurt.

” **TRINE PÅ GÅRDEN-GJEST**
Facebook

Var hos Trine på gården i dag og handla brød, bringebær-syltetøy og ripsgele. Syyykt digg, lenge siden jeg har smakt så gode smaker. Dette skal gjentas. :)

REISELIVFOKUS OVER HELE LANDET

NHO Reiseliv har lokal ekspertise over hele landet med 15 NHO regionkontor, og syv egne NHO Reiseliv regionforeninger og styrer.

Regionkontorene tilbyr rådgivning, møteplasser og lokalkompetanse – der medlemmene er.

NHO REISELIV OSLO OG AKERSHUS Saluttprosjektet fortsatte å gi gode resultater, og det er gledelig for bransjen at politiet har opprettet en egen «ute-livsgruppe» i Oslo sentrum. Dette har NHO Oslo og Akershus og NHO Reiseliv etterspurt lenge. Sikkerhetsforum har også i 2014 vært en aktuell og relevant møteplass, hvor byens hoteller møtes på tvers av kjedetilhørighet og organisering.

I tillegg til møter har det har vært gjennomført informasjonsmøte og kurs i samarbeid med politi og barnevern, et tiltak medlemmene har satt pris på og fått utbytte av.

NHO REISELIV VEST-NORGE Det er jobbet aktivt med alkoholpolitikken i Stavanger og Bergen for å bedre skjenkebestemmelsene og praktiseringen av dem. Møter med politikere har ført til en styrket dialog og bedring av forholdene for utelivsbransjen. Regionforeningen har også engasjert seg i debatten rundt cruisetrafikken i vest.

NHO REISELIV NORD-NORGE OG SVALBARD Prøveprosjektet med gjennomgående bagasjehåndtering på Gardermoen var en stor seier. Dette har NHO Reiseliv jobbet med i åtte år, og det vil bety mye for alle som skal videre fra Gardermoen og ut til resten av Norge. Charterfond for Nord-Norge kom på plass. Dette eies av de tre fylkeskommunene i nord, og Nordnorsk Reiseliv har operativt ansvar.

NHO REISELIV MIDT-NORGE Arbeidet med ny destinasjonsstruktur for reiselivsnæringen har fortsatt. NHO Trøndelag leder arbeidet, og det er gjennomført en forankringsjobb i forhold til både næringen og de enkelte reiselivsselskapene. Trøndelag Reiseliv

og NHO Reiseliv Midt-Norge arrangerte reiselivskonferanse på Røros i november, med tema hvordan man skaper og formidler historien om opplevelsen.

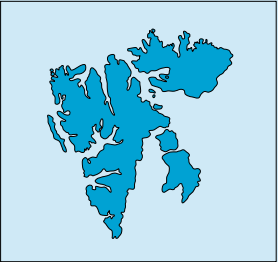
NHO REISELIV ØST-NORGE Arbeidet innenfor kompetanse og rekruttering er videreført. Blant annet er det startet opp et lite prosjekt med fylkeskommunen for å øke antall læreplasser i resepsjonsfaget i Østfold. NHO Reiseliv Region Øst har også et samarbeid med Skatt Sør og Skatt Øst, hvor det jobbes med felles tiltak som kan gi bedre kontroll av svart arbeid og useriøse aktører. Utviklingsprosjektet «KomMed» – kommunikasjon og medvirkning – som skal øke lønnsomhet, samarbeidsevne og arbeidsmiljø, har fortsatt.

NHO REISELIV INNLANDET Regionforeningen deltar med tolv campingbedrifter i et nasjonalt campingnettverk. Det er også satt i gang to tiltak i forbindelse med distriktshotellene. Gjennom en samlokaliseringsmodell ser tre pilothotell på muligheten til å leie ut ledig kapasitet og kompetanse i stille perioder eller som en fast del av virksomheten.

Omstillingsprosjektet, «verdens beste langrennsopplevelser» omfatter ti bedrifter. Bedriftene har valgt en nisje innen langrenn som de skal skreddersy opplevelse overfor. En rapport skal foreligge for hver bedrift vinteren 2015.

NHO REISELIV SØR-NORGE Det var en seier at regionen får beholde restaurant- og matfag i Telemark. Det har også pågått et betydelig arbeid for å få på plass et samarbeid mellom utelivsbransjen og politiet i Grenland. Det er nå en god dialog, og NHO Reiseliv har foreslått å se til Kristiansand kommune sitt prosjekt for samarbeid. Det er jobbet mye med regional plan for verdiskaping og innovasjon. Analyser viser at det er lav verdiskaping per sysselsatt i reiselivsbransjen. Fokuset har derfor vært å se på hvordan vi kan løfte verdiskapingen.

SVALBARD

7

REGIONFORENINGER

Med lokal kunnskap bistår regionforeningene medlemsbedrifter over hele landet.

OVERSIKT, REGIONKONTOR:

NHO FINNMARK | Vadsø

NHO TROMS OG SVALBARD | Tromsø

NHO NORDLAND | Bodø

NHO TRØNDELAG | Trondheim

NHO MØRE OG ROMSDAL | Ålesund

NHO SOGN OG FJORDANE | Florø

NHO HORDALAND | Bergen

NHO ROGALAND | Stavanger

NHO AGDER | Kristiansand og Arendal

NHO INNLANDET | Moelv

NHO OSLO OG AKERSHUS | Oslo

NHO BUSKERUD | Drammen

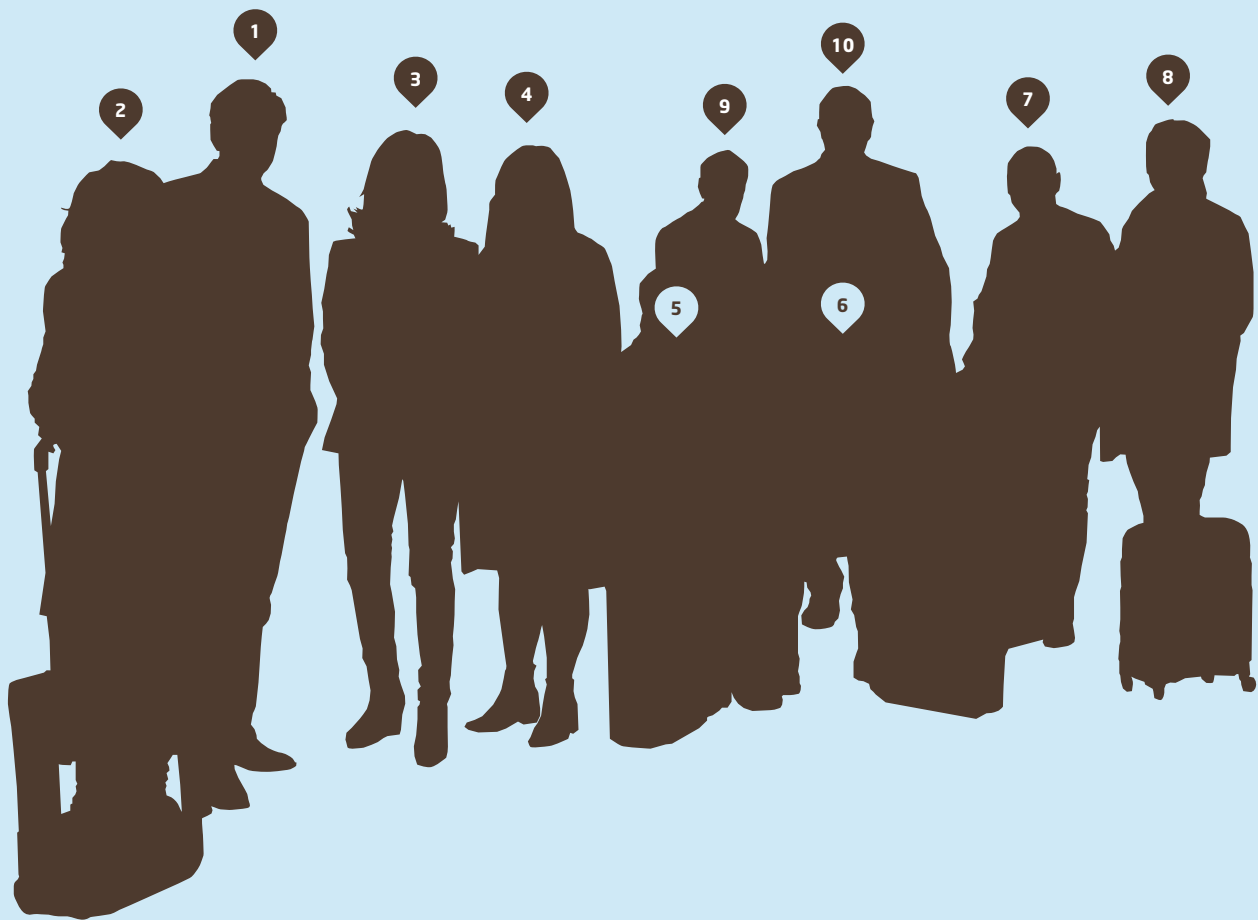
NHO ØSTFOLD | Grålum

NHO VESTFOLD | Sem

NHO TELEMARK | Skien

STYRET 2014

FORAN FRA VENSTRE: Sølvi Øgsnes (1. varamedlem), Ole Warberg (president), Kristin Krohn Devold (Administrerende direktør), Sølvi Ness, Marit Lien, Morten Thorvaldsen, André Schreiner, Gerd Janne Husby (2. varamedlem).
BAKERST FRA VENSTRE: Tor Ragnar Fjeldstad og Ole P. Bruun. Foto: Per Solljerman.

DETTE ER STYRET I NHO REISELIV

1_Ole Warberg Warberg har vært president i NHO Reiseliv siden 2012. Han har i 18 år vært reiselivsdirektør i Bergen og leder for Bergen Reiselivslag. Han innehar en rekke styreverv innenfor reiselivet i Norge og har et brennende engasjement for norsk reiseliv, og særlig Bergens-regionen.

2_Sølvi Øgsnes 1. varamedlem siden 2011. Sølvi er innehaver av Breidablikk Gjestehus. Hun har fagbrev som servitør og nær 15 års praksis som servitør, barkeeper og kurs- og konferansesjef i Rica. Hun satt fire år i styret til Nord-Norges Hotell og Restaurantforening. Hun har hatt flere styreverv innenfor reiselivet, og har blant annet vært styreleder i Stiftelsen Vinterfestuka og varamedlem i bedriftsforsamlingen i Hurtigruten ASA. Sølvi er også styremedlem i Reiseliv i Nord.

3_Kristin Krohn Devold Administrerende direktør i NHO Reiseliv siden 2013. Har tolv års erfaring fra Stortinget, i tillegg til fire år som forsvarsminister. Hun var generalsekretær i Den Norske Turistforening i åtte år før hun kom til NHO Reiseliv. Krohn Devold innehar flere styreverv innen norsk næringsliv.

4_Sølvi Ness Styremedlem siden 2013. Kom første gang inn i styret i 2004. Ness er driftsdirektør i Select Service Partner i Norge.

Hun begynte i Select Service Partner i 1996 på Oslo Lufthavn Fornebu. Hun var driftsdirektør i flere regioner før hun tok over som driftsdirektør for hele Norge. Sølvi har sin utdanning fra bl.a. Norges Hotellfagskole og Norges Handelshøyskole.

5_Marit Lien Styremedlem siden 2013. Marit er administrerende direktør i Peer Gynt AS, hvor hun startet i 2011. Tidligere har hun jobbet som merkevareresjef i Lillehammer Turist og salgssjef i Teller AS. Hun har også jobbet som merkevareansvarlig i Øyer Turist.

6_Morten Thorvaldsen Visepresident siden 2006. Thorvaldsen er til daglig administrerende direktør i Thon Hotels AS. Han var med på å starte Rainbow Hotels (i dag Thon Hotels) i 1989 og har jobbet for Thon Hotels i snart 30 år. Tidligere i sin karriere har han jobbet ved blant annet Spåtind Høyfjellshotell og Bristol hotell i Oslo.

7_André Schreiner Styremedlem fra 2006. Før det var han varamedlem i to år. Han har siden 1. januar i år vært administrerende direktør for et av Oslos største forretnings- og konferansehoteller, Clarion Hotel Royal Christiania. Tidligere har han jobbet som driftsdirektør i Quality Hotel og Quality Resort og som kjededirektør for Quality

Resort. Fra 2000 til 2010 var han administrerende direktør for Quality Hotel & Resort Sarpsborg.

8_Gerd Janne Husby 2. varamedlem siden 2012. Daglig leder av Rissa Hotell på Fosen. Husby er faglært kokk og servitør med lang fartstid i bransjen, både fra hotell og restaurant. Hun er også styremedlem i NHO Reiseliv Midt-Norge.

9_Tor-Ragnar Fjeldstad Styremedlem siden 2011. Var varamedlem i to år før det. Administrerende direktør i Tromsø Travel Hotel AS og Amalie Hotell i Tromsø. Han har utdanning fra Hotellhøyskolen i Stavanger. Fjeldstad har hatt flere roller hos SAS-hotellene og driftet flere restauranter i Tromsø på slutten av 80-tallet. Han har innehatt flere styreverv i destinasjonsselskaper og fylkesselskaper for reiselivet.

10_Ole P. Bruun Styremedlem siden 2009. Var varamedlem i ett år før det. Bruun var tidligere direktør for Hovden Høyfjellshotell fra 1979 til 2005. På Hovden Høyfjellshotell begynte han som resepsjonssjef og kjøpte seg senere inn som eier av hotellet. Bruun er i dag daglig leder ved Hovden Høyfjellsenter og hyttepark.

STYRETS BERETNING 2014

VIRKSOMHETENS ART OG HVOR DEN DRIVES NHO Reiseliv er en av de største landsforeningene i NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon - en interesseorganisasjon for bedrifter på arbeidsgiversiden i Norge.

NHO Reiselivs adresse er Næringslivets Hus, Middelthuns gate 27 på Majorstuen i Oslo, samlokalisert med de fleste medlemsorganisasjonene i NHO-fellesskapet. NHO Reiseliv arbeider med arbeidsgiver- og næringspolitiske saker samt informasjonsvirksomhet og har en omfattende medlemsservice. Organisasjonen er i samarbeid med NHO engasjert i enten forbundsvis eller sentrale tariffforhandlinger hvert år.

NHO Reiseliv hadde pr. 31.12.2014 2 707 medlemsbedrifter innenfor ulike bransjer knyttet til reiselivet i Norge. For 2013 var antallet medlemsbedrifter 2 552. Hovedvekten av medlemmer er i bransjene overnatting, servering, opplevelser og destinasjoner. De siste kjente tall (2013) viser at til sammen 33 210 årsverk er knyttet til medlemsbedriftene, og disse omsetter for ca. kr 39,0 mrd. i året. Et flertall av medlemsbedriftene er mindre og mellomstore, opptil tolv årsverk, men også store konserner er blant medlemmene.

NHO Reiseliv er medlem av Nordisk Besøksnæring, den europeiske hotell- og restaurantorganisasjonen HOTREC, Nordisk Campingråd, den europeiske campingorganisasjonen EFCO & HPA og Forum for Reiseliv.

STYRETS ARBEID I 2014

Styret har hatt fem ordinære møter i 2014.

NHO Reiseliv deler den samme visjon og de samme verdier som NHO-fellesskapet for øvrig. En ny strategi for NHO Reiseliv for perioden 2015-2018 ble ferdig utarbeidet i 2014 og iverksettes i 2015. Prosessen ble gjennomført i samarbeid med NHO Reiselivs regionapparat og regionstyrer. Strategien bygger videre på den retningsgivende visjon og verdier som NHO har utarbeidet, og danner grunnlaget for regionapparatets handlingsplaner for 2015 og etterfølgende perioder. Noen områder som spesielt har fokus fremover, er å møte næringens behov for en digital hverdag med tilpassede løsninger og produkter.

I dette ligger å utvikle nett- og mobilbaserte tjenester til medlemmene. NHO Reiseliv skal også utnytte styrken i NHO-fellesskapet

fullt ut for å gi oss større politisk tyngde og gjennomslagskraft.

En av styrets viktigste saker i 2014 var å starte evalueringen av avtalen mellom NHO Reiseliv og NHO om regionapparatet. Opprinnelig løp avtalen til 1. mars 2015, men har blitt forlenget til 1. oktober 2015. Formålet med avtalen var å få aktivisert NHO-arbeidet med reiseliv ute i distriktene og sikre medlemmene i NHO Reiseliv og NHO større nærhet til og bedre kontakt med organisasjonene. En arbeidsgruppe ble nedsatt til å lede prosessen, hvis oppgave er å koordinere arbeidet gjennom året frem mot en ny avgjørelse i løpet av høsten 2015.

Tariffoppgjøret i 2014 var et hovedoppgjør. For den største avtalen, Riksavtalen, ble det til slutt en løsning etter at det første meklingsresultatet ble nedstemt, og det da i realiteten var streik i 69 bedrifter. Det ble ny meklingsrunde før streiken trådte i kraft, hvor det ble oppnådd enighet.

NHO Reiseliv har i 2014 avgitt ulike høringer til forskjellige departementer, direktorater, fylkeskommuner og kommuner. Viktige høringsdokumenter er avgitt i forhold til rammevilkårene for næringen. Året 2014 har vært et år med politiske tiltak i riktig retning. Reiselivsnæringen har lenge fremmet behovet for en oppmyking av arbeidsmiljøloven, og i 2014 kom den. Regjeringens forslag åpner for mer fleksibilitet i arbeidstidsreglene, som gir både arbeidstakere og arbeidsgivere større mulighet til å jobbe når bedriften trenger det, og når det passer den enkelte arbeidstaker.

Endringene i formuesskatten er en seier for reiselivet. Sammen med NHO-fellesskapet har NHO Reiseliv jobbet for å få denne bort, og det er en delseier at formuesskatten er nedjustert. NHO Reiseliv mener at det er norske myndigheters jobb å markedsføre Norge i sin helhet. Det var derfor gledelig at NHO Reiseliv bidrog til å reversere det foreslåtte kuttet i Innovasjon Norges markedsføringsmidler med 20 millioner, og at for 2015 har Innovasjon Norge et markedsføringsbudsjett på 225 millioner kroner. I 2012 vedtok landsmøtet at det måtte skje en offentlig utredning av serveringsnæringen. Dette fikk vi gjennomslag for, og utredningen ble presentert i desember 2014. Utredningen forteller om et positivt syn på næringen. Dette er en viktig endring, som synliggjør serveringsnæringens verdi for sosialt samvær og bolyst. Sist, men ikke minst bekrefter den også at næringen er like lovlig og som andre næringer.

På oppdrag fra landsmøtet i 2012 ble et utvalg nedsatt av styret som skulle utrede mulighetene for å innføre kontantfrie reiselivsbedrifter i fremtiden. Denne utredningen ble behandlet på landsmøtet i 2013, og senere på året rettet NHO Reiseliv en henvendelse til den nye regjeringen om å følge den opp. Etter dette har det vært avholdt møter med finansnæringen om tekniske utfordringer og løsninger. Konklusjonen ble at man bør innføre et tottrinssystem, hvor man først iverksetter en frivillig ordning før det blir obligatorisk for alle. Sammen med tre andre landsforeninger ble det i mars 2014 sendt brev i sakens anledning til Finansdepartementet. NHO Reiselivs mål er ikke å frigjøre landet for kontanter, men å frigjøre reiselivsnæringen for kontanter. Dette vil bedre næringens omdømme raskere.

NHO Reiseliv har i 2014 hatt fokus på den utfordrende oppgaven til arbeidsgivere med byråkratiske regler og gebyrer, og at vi må arbeide for å gjøre hverdagen enklere for dem. NHO Reiseliv ønsker å finne frem til løsninger som kan lette presset fra den totale summen av gebyrer og regler. Av forenklingssaker har NHO Reiseliv blant annet fått gjennomslag for en revidering av det eksisterende skiltregelverket og opprettelsen av et eget regelråd i regi av Næringsdepartementet, der næringslivet skal høres før det innføres nye regler som berører bedriftenes hverdag.

ARBEIDSMILJØ OG PERSONALE

Styret anser arbeidsmiljøet som godt. Det har ikke vært arbeidsrelaterte skader eller ulykker i løpet av regnskapsåret. NHO Reiseliv er en IA-bedrift, og samlet sykefravær i 2014 var 3,09 prosent, mot 3,99 prosent i 2013.

NHO Reiseliv er ikke tilknyttet en bedriftshelsetjeneste, men dekker utgiftene til en årlig legeundersøkelse for de ansatte.

NHO Reiseliv har en vedtatt seniorpolitikk for ansatte over 62 år. Ingen ansatte benyttet seg av denne i 2014. Styret ser imidlertid ordningen og tilbudet som positivt for den ansatte så vel som for organisasjonen.

LIKESTILLING

NHO Reiseliv praktiserer likestilling mellom kvinner og menn. Pr. 31.12.2014 er det ansatt 59 prosent kvinner og 41 prosent menn i administrasjonen. Det er en jevn fordeling av kvinner og menn i ledende stillinger.

I styret er det 28 prosent kvinner og 72 prosent menn. Inkludert varamedlemmene er fordelingen 44 prosent kvinner mot 56 prosent menn.

MILJØRAPPORTERING

Ut fra vår vurdering forurenser ikke organisasjonen det ytre miljø.

REGNSKAP OG ØKONOMI

I henhold til regnskapsloven § 3-3 bekref-ter styret at grunnlaget for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for 2015 og de langsiktige prognoser for årene fremover. Foreningen er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Regnskapet for NHO Reiseliv presenteres sammen med regnskapet for Service-kontoret, Opplysnings- og utviklingsfondet, Konfliktfondet og Regionforeningene. Regn-skapene for disse enhetene føres separat, og midlene er satt inn på egne bankkonti, men er i henhold til vedtektene en del av NHO Reiseliv.

NHO Reiseliv er skattepliktig for den delen som gjelder NHO Reiseliv Servicekontor.

NHO REISELIV

Regnskapet viser et underskudd på TNOK 1.204. Samlede driftsinntekter utgjorde TNOK 13.106, driftskostnader TNOK 14.882 og resultat av finansposter TNOK 572.

NHO REISELIV SERVICEKONTOR

Samlede driftsinntekter utgjorde TNOK 56.646, driftskostnader TNOK 59.481 og resultat av finansposter TNOK 1.615. Årets skattekostnad på ordinært resultat var minus TNOK 303. Regnskapet viser således et underskudd på TNOK 917 etter skattekostnad. Regnskapet er presentert i egen note.

INNkjøPSKJEDEN

NHO Reiseliv Innkjøpskjeden er et uavhengig interessefellesskap med det formål å frem-forhandle konkurransedyktige innkjøpsbe-tingelser på varer og tjenester. På vegne av medlemmene mottar Innkjøpskjeden bonus fra alle grossister og leverandører, som i hovedsak tilbakebetales til medlemmene en gang pr. år. Noen av disse inntektene benyttes til å drifte

innkjøpsavdelingen for verving og medlems-kontakt, som for tiden har 15 ansatte, samt til vedlikehold og forbedring av avtalene. Styret har godkjent en plan for videre strategi, som innebærer økende antall medlemmer og økt omsetningsvekst.

Ved årets slutt var det 2 030 medlemmer av Innkjøpskjeden, inklusive medlemmer fra an-dre NHO-organisasjoner. Totalt er 1 720 med-lemmer i NHO Reiseliv også medlemmer i Innkjøpskjeden.

NHO REISELIVS OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFONDET

Regnskapet viser et overskudd på TNOK 87 og er vist i egen note. Samlede overføringer fra NHO utgjorde TNOK 2 946, andre inntekter TNOK 325, drifts- og aktivitetskostnader TNOK 3.220 og resultat av finansposter TNOK 36.

NHO REISELIVS KONFLIKTFOND

Regnskapet for fondets 11. driftsår viser et overskudd på TNOK 1.893 og er vist i egen note. Det er ikke innkrevet premie til fondet i 2014, og det er heller ikke foretatt utbetalin-ger fra fondet. Inntektene til fondet er derfor gevinst på investerte midler og renter fra bankkonto.

NHO REISELIVS REGIONFORENINGER

Regnskapene for regionforeningene er underlagt hver regionforenings styre og bokføres der. Regnskapenes hovedtall vises i egen note. For nærmere opplysninger kan det tas kontakt med regionforeningene direkte.

Samlet viser regnskapene for regionforenin-gene et overskudd på TNOK 4. Samlede inn-tekter utgjorde TNOK 2.027, driftskostnader TNOK 2.084 og resultat av finansposter TNOK 61. Inntektene til regionforeningene består i hovedsak av overførsler fra NHO Reiseliv sentralt til dekning av de årlige kostnadene.

FINANSFORVALTNING OG LIKVIDITET

NHO Reiselivs styre har besluttet å investere noe av overskuddsmidlene i NHOs Lands-foreningsfond, som er underlagt de årlige finansplaner og retningslinjer som NHOs styre fastsetter. Totalt sett endte regnskapsåret for dette fondet med overskudd.

Opprinnelig ble det investert MNOK 22,0 i dette fondet. Samlet gevinst for investerin-gene i NHOs Landsforeningsfond i 2014 ble TNOK 2.192, hvorav TNOK 504 er bokført i NHO Reiseliv og TNOK 1 688 er bokført i NHO Reiselivs Konfliktfond. Verdien av investeringene pr. 31.12.2014 er etter dette MNOK 41.823.

Finansinntekter fra midler som opprinnelig stammer fra tidligere overskudd fra driften (NHO Reiseliv og NHO Reiseliv Service-kontor), benyttes til spesifikke prosjekter og andre kostnader til medlemmenes beste, etter styrets beslutning. Dette gjelder så vel renter fra bankinnskudd som overskudd fra investeringer.

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter viser MNOK 25.603, sammenlignet med et resultat før skatt på minus MNOK 0.441. Avviket skyldes hovedsakelig en økning i gjeld til utbetaling av leverandørbonus og en reduksjon av andre fordringer samt en urea-lisert verdistigning på plasseringene i NHOs Landsforeningsfond uten kontanteffekt.

Likviditetsbeholdningen pr. 31.12.2014 er MNOK 162.364, en økning på MNOK 25.603 gjennom året.

Av sum eiendeler kr MNOK 224.586 er MNOK 217.503 omløpsmidler. Egenkapitalen utgjør MNOK 71.874 og gjeld MNOK 152.712, som i hovedsak gjelder kortsiktig gjeld til medlemmenes opptjente bonus i innkjøps-ordningen.

Samlet resultat for 2014 utgjør minus TNOK 138, mot resultat 2013 MNOK 3.988.

NHO REISELIV - ÅRSRESULTAT OG DISPONERING

Styret foreslår følgende disponering av årets resultat:

Overført til egenkapital NHO Reiseliv	TNOK	-1 204
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Servicekontor	TNOK	-917
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Opplysnings- og utviklingsfondet	TNOK	87
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Konfliktfondet	TNOK	1 893
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Regionforeninger	TNOK	4
Totalt disponert	TNOK	-138

FREMTIDSUTSIKTER

Resultatet for NHO Reiseliv er særlig påvirket av kontingentutviklingen og utviklingen i finansmarkedene, hjemme og ute. Finansuroen som har pågått siden 2008, fortsetter også del-vis i 2015, selv om man nå ser bedring i enkelte markeder. Styret antar at også 2015 vil by på

utfordringer økonomisk for medlemsbedriftene, og derigjennom også for NHO Reiseliv.

NHO Reiseliv har ambisjoner om økt innflytelse og vekst i antall medlemmer, i henhold til den vedtatte strategien for 2015-2018.

Styret takker de tillitsvalgte og administra-sjonen for godt utført arbeid i 2014.

Oslo, 31. desember 2014
16. mars 2015

Styret for NHO Reiseliv

Ole Warberg
president

Morten Thorvaldsen
visepresident

André Schreiner
styremedlem

Marit Lien
styremedlem

Ole P. Bruun
styremedlem

Sølvi Ness
styremedlem

Tor-Ragnar Fjeldstad,
styremedlem

Kristin Krohn Devold
adm. direktør

RESULTATREGNSKAP 01.01.-31.12.

Beløp i hele 1 000 kr

	Note	2014	2013
DRIFTSINNTEKTER			
Medlemskontingent og serviceavgift	1	27 919	26 665
Innkjøpsavtaler	2	25 546	23 604
Driftsinntekt, camping		6 107	5 718
Annen driftsinntekt	3	5 380	6 277
Tilskudd, NHOs Opplysnings- og utviklingsfondet	15	2 946	3 164
Andre inntekter, Opplysnings- og utviklingsfondet	15	0	310
Inntekt, Regionforeningene	16	330	429
Sum driftsinntekter		68 229	66 167
DRIFTSKOSTNADER			
Lønns- og personalkostnader	4, 5	35 034	31 014
Avskrivning	6	132	366
Husleie og drift, lokaler		2 676	2 291
Anskaffelser, rep. og vedlikehold		2 926	2 207
Honorar og kjøp av tjenester	10	15 208	17 470
Møte- og reisekostnader		8 458	5 240
Generalforsamling, styre og utvalg		1 807	820
Informasjon, marked og representasjon		2 415	1 891
Annen driftskostnad		2 104	1 649
Annen driftskostnad, Konfliktfondet	14	12	11
Annen driftskostnad/aktiviteter, Opplysnings- og utviklingsfondet	15	0	3 472
Annen driftskostnad, Regionforeningene	16	2 084	2 163
Sum driftskostnader		72 857	68 594
Driftsresultat		-4 628	-2 427
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter	13	4 230	6 220
Finanskostnader		43	61
Netto finansinntekter		4 188	6 159
Resultat før skattekostnad		-441	3 733
Skattekostnad	8	-303	-254
ÅRETS RESULTAT		-138	3 987
Overføringer:			
Overført til annen egenkapital		-138	3 987

BALANSE PR. 31.12.

Beløp i hele 1 000 kr

	Note	2014	2013
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Transportmidler		309	429
Inventar, IKT-utstyr, kontormaskiner		12	24
Sum varige driftsmidler	6	322	454
Finansielle eiendeler			
Investering i aksjer og andeler	12	770	766
Pensjonsmidler	5	5 991	7 238
Sum finansielle eiendeler		6 761	8 003
Sum anleggsmidler		7 083	8 457
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		1 461	1 568
Andre fordringer	7	11 257	29 020
Sum fordringer		12 719	30 588
Investeringer			
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	13	42 421	40 228
Sum investeringer		42 421	40 228
Bankinnskudd			
Sum bankinnskudd	9	162 364	136 761
Sum omløpsmidler		217 503	207 578
SUM EIENDELER		224 586	216 035

BALANSE PR. 31.12.

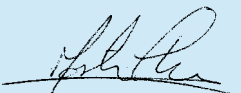
Beløp i hele 1 000 kr

	Note	2014	2013
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		71 874	72 012
Sum opptjent egenkapital	11	71 874	72 012
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	5	5 039	6 572
Utsatt skatt	8	1 330	1 651
Sum avsetning for forpliktelser		6 368	8 223
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		6 831	3 481
Betalbar skatt		18	175
Skattetrekk og andre trekk		1 497	1 298
Skyldige offentlige avgifter		5 548	8 221
Avsatt til utbetaling, leverandørbonus	2	128 540	115 788
Annen kortsiktig gjeld		3 909	6 836
Sum kortsiktig gjeld		146 344	135 799
Sum gjeld		152 712	144 023
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		224 586	216 034

Oslo, 31. desember 2014
16. mars 2015

Styret for NHO Reiseliv

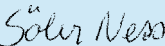

Ole Warberg
president

Morten Thorvaldsen
visepresident

André Schreiner
styremedlem

Marit Lien
styremedlem

Ole P. Bruun
styremedlem

Sølvi Ness
styremedlem

Tor-Ragnar Fjeldstad
styremedlem

Kristin Krohn Devold
adm. direktør

KONTANTSTRØMANALYSE PR. 31.12.

Beløp i hele 1 000 kr

	2014	2013
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Resultat før skatt	-441	3 734
Betalte skatter	-175	-17
Ordinære avskrivninger	132	366
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	135
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	-286	1 098
Endring, kortsiktige plasseringer	-2 197	-4 487
Endring i kundefordringer	107	2 974
Endring i andre kortsiktige fordringer	17 763	-25 794
Endring i leverandørgjeld	3 350	679
Endring i annen kortsiktig gjeld	9 824	46 224
Endring, offentlig gjeld	-2 474	6 211
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	25 603	31 123
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Salg av varige driftsmidler	0	240
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	240
Netto endring av likvider gjennom året	25 603	31 363
Likviditetsbeholdning 01.01.	136 761	105 398
Likviditetsbeholdning 31.12.	162 364	136 761
NETTO ENDRING AV LIKVIDER GJENNOM ÅRET	25 603	31 363

NOTER TIL REGNSKAPET 2014

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskaps-skikk. Alle beløp er i hele 1 000 kr.

Ifølge vedtektene er følgende enheter er del av NHO Reiseliv:
* NHO Reiselivs Opplysnings- og Utviklingsfond
* NHO Reiselivs Konfliktfond
* NHO Reiselivs Regionforeninger
NHO Reiseliv Servicekontoret er en del av den juridiske enheten NHO Reiseliv.

Salgsinntekter
Inntektsføring ved salg av varer og tjenes-ter skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres. Kontingenter og serviceavgift opptjenes pr. kalenderår og vises netto etter refusjoner og rabatter.

Anleggsmidler/langsiktig gjeld
Anleggsmidler er eiendeler ment til varig eie og bruk i virksomheten. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskri-ves til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etablerings-tidspunktet.

Varige driftsmidler
Varige driftsmidler balanseføres og avskri-ves over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over tre år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Omløpsmidler/kortsiktig gjeld
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggs-middel. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til kostpris.

Kortsiktige plasseringer
Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som verdiendring av markedsbaserte finansiel-le omløpsmidler.

Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Pensjoner
Ytelsesbaserte pensjonsordninger, vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjons-ytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennom-snittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 prosent av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året, innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over

10 prosent-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Foreningen har også innskuddsbasert, kollek-tiv tjenstepensjonsordning for sine ansatte. Pensjonspremien anses som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader. Pensjonsordningene oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Skatt
Skattekostnaden i resultatregnskapet omfat-ter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 27 prosent på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskaps-messige og skattemessige verdier. Skatte-økende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. NHO Reiseliv er skattepliktig for den delen som gjelder NHO Reiseliv Servicekontor.

Aksjer i datterselskaper
Datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Kontantstrømpoppstilling
Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

NOTE 1 - SERVICEAVGIFT OG MEDLEMSKONTINGENT	2014	2013
Utfakturert medlemskontingent og serviceavgift	28 884	27 560
Kjederabatt	-964	-894
Netto medlemskontingent og serviceavgift	27 919	26 665
KUNDEFORDRINGER		
Kundefordringer	1 693	1 568
Avsatt tap, kundefordringer	231	268
Kundefordringer	1 461	1 300

NOTE 2 - INNKJØPSAVTALER

Bokført inntekt skal dekke personalkostnader og andre kostnader i forbindelse med oppret-telse og reforhandlinger av bonusavtaler for medlemmene i NHO Reiselivs Innkjøpskjede samt gi et dekningsbidrag til driften.

mot nye og eksisterende medlemmer over hele landet.

Personal- og andre kostnader utgjorde MNOK 21.500. Dekningsbidraget til driften utgjorde MNOK 5.000. Dekningsbidraget er i henhold til budsjett og en vedtatt strategi-plan for avdelingen.

Opptjent bonus for 2013 er utbetalt til medlemmene i 2014 med MNOK 115.788. Innkommet bonus pr. 31.12. er avsatt som kortsiktig gjeld for utbetaling i 2015 og utgjør MNOK 128.540.

NOTE 3 - ANNEN DRIFTSINNTEKT	2014	2013
Landsmøte/årskonferanse	2 384	1 665
Prosjektinntekter, HMS	500	500
Andre prosjektinntekter	0	495
Andre inntekter, Opplysnings- og utviklingsfondet	327	0
Andre inntekter	2 169	3 618
Sum annen driftsinntekt	5 380	6 277

NOTE 4 - LØNN OG GODTGJØRELSE	2014	2013
<i>Lønnskostnader</i>		
Lønninger	26 114	21 700
Arbeidsgiveravgift	4 400	3 648
Pensjonskostnader	3 533	3 882
Andre ytelser	986	1 783
Sum	35 034	31 014
Gjennomsnittlig antall ansatte	35	31

	Lønn	Pensjonsutgifter	Andre godtgjørelser
GODTGJØRELSE			
Administrerende direktør	1 466	80	48
Styret			423
Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet for lån til administrerende direktør.			

NOTE 5 - PENSJONER

Foreningen er pliktig til å ha tjenstepensjons-ordning etter lov om obligatorisk tjeneste-pensjon. Foreningens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.	Pr. 31.12.2014 var det 31 aktive i denne ordningen. Årets premie til innskudds-pensjonsordningen er kr 1.399.643,-.	lukket for nye opptak 31.12.2003. To av ordningene er sikret, og én er usikret. Nyan-settelser etter denne dato blir innmeldt i en innskuddspensjonsordning. Den kollektive ordningen omfatter pr. 31.12.2014 7 aktive og 8 pensjonister.
Innskuddsordning Foreningen har en innskuddsbasert pensjons-ordning organisert i Storebrand AS.	Kollektiv pensjonsforsikring Foreningen har tre kollektive tjeneste-pensjonsforsikringer for de ansatte gjennom Storebrand Pensjonstjenester AS. De ble	
	2014	2013
<i>Periodens pensjonskostnader</i>		
Årets pensjonsopptjening	1 329	1 548
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	1 950	1 931
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-1 968	-1 593
Administrasjonskostnader	597	600
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	225	119
Resultatført pensjonskostnad	2 133	2 604
<i>Pensjonsforpliktelser</i>		
Netto pensjonsforpliktelser	-7 292	-2 813
Ikke resultatført estimatavvik	8 244	3 478
Balanseført pensjonsforpliktelser inkl. arbeidsgiveravgift	952	665
<i>Økonomiske forutsetninger</i>		
Diskonteringsrente	3,00 %	4,10 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,80 %	4,40 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,25 %	3,50 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	1,40 %	1,40 %
Årlig forventet G-regulering	3,00 %	3,50 %

NOTE 6 - VARIGE DRIFTSMIDLER	Transportmidler	Kontormaskiner	Inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2014	599	693	1 059	2 352
Tilgang	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2014	599	693	1 059	2 352
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2014	170	671	1 057	1 898
Avgang	0	0	0	0
Årets avskrivninger	120	12	0	132
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2014	290	683	1 057	2 030
Bokført verdi 31.12.2014	309	10	3	322

Økonomisk levetid	5 år	3 år	5 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

NOTE 7 - ANDRE FORDRINGER

	2014	2013
Forskuddsbetalte kostnader	1 422	4 409
Mellomregning NHO Servicepartner	59	395
Fordringer leverandører	9 677	23 563
Andre kortsiktige fordringer	99	654
	11 257	29 020

NOTE 8 - SKATTEKOSTNAD

	2014	2013
<i>Årets skattekostnad fremkommer slik:</i>		
Betalbar skatt på årets resultat	0	156
Endring i utsatt skatt	-322	-429
For lite avsatt skatt tidligere år	0	0
Avsatt for mye skatt tidligere år	0	0
Beregnet formuesskatt	19	19
Årets totale skattekostnad på ordinært resultat	-303	-254
<i>Beregning av årets skattegrunnlag:</i>		
Resultat før skattekostnad	-1 220	-792
Permanente forskjeller	29	33
Endring i midlertidige forskjeller	1 134	1 684
Anvendelse av fremførbart underskudd	0	-370
Grunnlag, betalbar skatt	-57	556
Skatt, 27 % / 28 %, som utgjør Sum betalbar skatt på årets resultat	0	156
<i>Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:</i>		
Betalbar skatt på årets resultat	0	156
Betalbar formuesskatt	18	19
	18	175
<i>Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt</i>		
Forskjeller som utlignes:		
Anleggsmidler	-169	-171
Omløpsmidler	-150	-177
Netto pensjonsmidler	5 301	6 464
Akkumulert fremført underskudd	-57	0
Sum	4 924	6 116
Utsatt skatt 27 %	1 330	1 651

NHO Reiseliv er skattepliktig for den delen som gjelder NHO Reiseliv Servicekontor.

NOTE 8 - SKATTEKOSTNAD, FORTS.	2014	2013
Resultatregnskap, NHO Reiseliv Servicekontor		
DRIFTSINNTEKTER		
Medlemskontingent og serviceavgift	18 148	17 335
Innkjøpsavtaler	25 546	23 604
Driftsinntekt, camping	6 107	5 718
Andre driftsinntekter	6 844	6 038
Sum driftsinntekter	56 646	52 695
Personalkostnader		
27 772 25 817		
Avskrivning	132	270
Husleie og drift, lokaler	1 800	1 410
Anskaffelser, rep. og vedlikehold	2 589	1 823
Honorar og kjøp av tjenester	12 529	14 138
Møte- og reisekostnader	6 832	4 631
Generalforsamling, styre og utvalg	1 592	685
Informasjon, marked og representasjon	1 802	1 340
Annen driftskostnad	4 432	4 636
Sum andre driftskostnader	31 709	28 934
Sum driftskostnader		
Driftsresultat	-2 835	-2 056
Netto finans		
Resultat før skatt	-1 220	-792
Skattekostnad	-303	-254
Resultat etter skatt	-917	-537

NOTE 9 - BANKINNSKUDD	2014	2013
Frie bankinnskudd	160 867	135 611
Bundne midler, skattetrekk	1 497	1 150
Sum bankinnskudd	162 364	136 761

NOTE 10 - HONORAR OG KJØP AV TJENESTER	2014	2013
Bidrag til NHO	6 323	6 196
NHO Servicepartner, fellestjenester	2 638	2 569
Innkjøpsavdelingen	307	2 067
Campingavdelingen	1 360	1 382
Kommunikasjon og næringspolitikk	1 571	1 902
Årskonferanse/landsmøte	887	1 285
Andre honorar	2 123	2 069
15 208	17 470	

Revisor, NHO Reiseliv Servicekontor
Kostnadsført revisjonshonorar i 2014 utgjør kr 60 536. Beløpet er inklusive mva.

Revisor, NHO Reiseliv
Kostnadsført revisjonshonorar for NHO Reiseliv, Konfliktfondet og Opplysnings- og Utviklingsfondet i 2014 utgjør kr 117 190.

I tillegg kommer andre tjenester med kr 27 812. Regionforeningene har kostnadsført til sammen kr 73 004 i revisjonshonorar og andre tjenester. Alle beløpene er inklusive mva.

NOTE 11 - EGENKAPITAL	NHO Reiseliv	Opplysnings- og utviklingsfondet	Konfliktfondet	Regionforeninger	NHO Reiseliv Servicekontor	Sum
Egenkapital 01.01.2014	12 849	2 152	41 781	4 282	10 948	72 012
Årets resultat	-1 204	87	1 893	4	-917	-138
Egenkapital 31.12.2014	11 645	2 239	43 674	4 285	10 031	71 874

NOTE 12 - INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER	Antall	Eierandel	Ansk.kost	Sum
Reiseliv i Nord AS	120	100 %	120	120
BookNorway AS	102	5,02 %	88	0
Reiseliv Publishing AS			35	35
CKA AB	500	5 %	5	5
Aksjer og andeler, regionforeningene			570	570
Storebrand ASA, ordinære			41	41
Sum			858	770

Arena Nord AS er heleiet av NHO Reiselivs regionforening Nord-Norge.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap etter unntaksregelen for små foretak.

NOTE 13 - FONDSPlasseringer	Markedsverdi pr. 31.12	Avkastning 2014
NHO Reiseliv Midt-Norge	598	18
NHO Landsforeningsfond, andel NHO Reiseliv	11 369	504
NHO Landsforeningsfond, andel NHO Reiseliv Konfliktfond	30 454	1 688
Sum	42 421	2 210

NOTE 14 - NHO REISELIVS KONFLIKTFOND

Konfliktfondet ble opprettet 01.01.2003 etter vedtak på landsmøtet i oktober 2002. Fondet er i henhold til vedtektene en del av NHO Reiseliv.

Regnskapsførselen gjøres dog separat, og midlene er satt inn på egen bankkonto. Det er ikke krevet inn premie i 2014, da fondet har nådd

kapitalgrensen på 30 millioner, som var en del av vedtaket ved opprettelsen. Det er ikke foretatt utbetalinger fra fondet i perioden 2003-2014.

RESULTATREGNSKAP	2014	2013
Innbetalt premie	0	0
Sum inntekter	0	0
Driftskostnader	12	11
Sum driftskostnader	12	11
Finansinntekter	1 905	3 677
Sum finansposter	1 905	3 677
Årets resultat	1 893	3 666
BALANSE PR. 31.12.		
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	30 453	28 766
Bankinnskudd, kontanter og lignende	13 221	13 022
Sum omløpsmidler	43 674	41 788
SUM EIENDELER	43 674	41 788
Egenkapital 01.01.	41 781	38 116
Årets resultat	1 893	3 666
Sum egenkapital	43 674	41 781
Kortsiktig gjeld	0	6
Sum gjeld	0	6
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	43 674	41 788

NOTE 15 - NHO REISELIVS OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFOND

OU-fondet er definert som tilskudd til NHO Reiseliv fra NHOs Opplysnings- og utviklingsfond. Aktivitetene rapporteres til NHO. Fondet har ikke egne ansatte.

Tidligere år har kostnadene til fondet blitt ført som en linje. For 2014 er inntekter og kostnader fordelt på de ulike inntekts- og kostnadspostene.

RESULTATREGNSKAP	2014	2013
NHO-tilskudd	2 946	3 164
Andre inntekter	325	310
Sum driftsinntekter	3 271	3 473
Administrasjonsutgifter	347	349
Prosjekter og aktiviteter	2 873	3 123
Sum kostnader	3 220	3 472
Annen renteinntekt	36	33
Årets resultat	87	34
BALANSE PR. 31.12.		
Kortsiktige fordringer	51	1
Bankinnskudd, kontanter og lignende	2 187	2 152
Sum omløpsmidler	2 239	2 152
SUM EIENDELER	2 239	2 152
Egenkapital 01.01.	2 152	2 118
Årets resultat	87	34
Sum egenkapital	2 239	2 152
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 239	2 152

NOTE 16 - NHO REISELIVS REGIONFORENINGER

Med virkning fra 01.01.2006 ble de tidligere elleve lokalforeningene omdannet til syv regionforeninger. Nedenfor vises en oppstil-

ling av regionforeningene og hovedtallene for 2014. Tallene for 2013 er sammenlignbare.

RESULTAT	2014	2013
Region Nord-Norge	-6	6
Region Midt-Norge	33	50
Region Vest-Norge	-72	-52
Region Sør-Norge	43	8
Region Øst-Norge	88	-131
Region Innlandet	-20	-1
Region Oslo og Akershus	-62	68
Sum	4	-51

BALANSE PR. 31.12.	Aksjer og andeler	Fordringer	Bankinnsk. og kont.	Egenkapital	Kortsiktig gjeld
Region Nord-Norge	328	0	122	320	129
Region Midt-Norge	800	0	465	1 259	6
Region Vest-Norge	13	13	485	418	92
Region Sør-Norge	30	26	348	393	11
Region Øst-Norge	0	0	636	622	14
Region Innlandet	0	0	936	935	1
Region Oslo og Akershus	120	1	219	339	1
Sum	1 291	40	3 210	4 285	255

SUM EIENDELER	4 540	
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		4 540

REVISJONSBERETNING

Building a better working world

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Cronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 380 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til generalforsamlingen i
NHO Reiseliv

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for NHO Reiseliv, som består av foreningsregnskap og konsernregnskap. Foreningsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og administrerende direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om foreningsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for NHO Reiseliv avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av foreningens og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

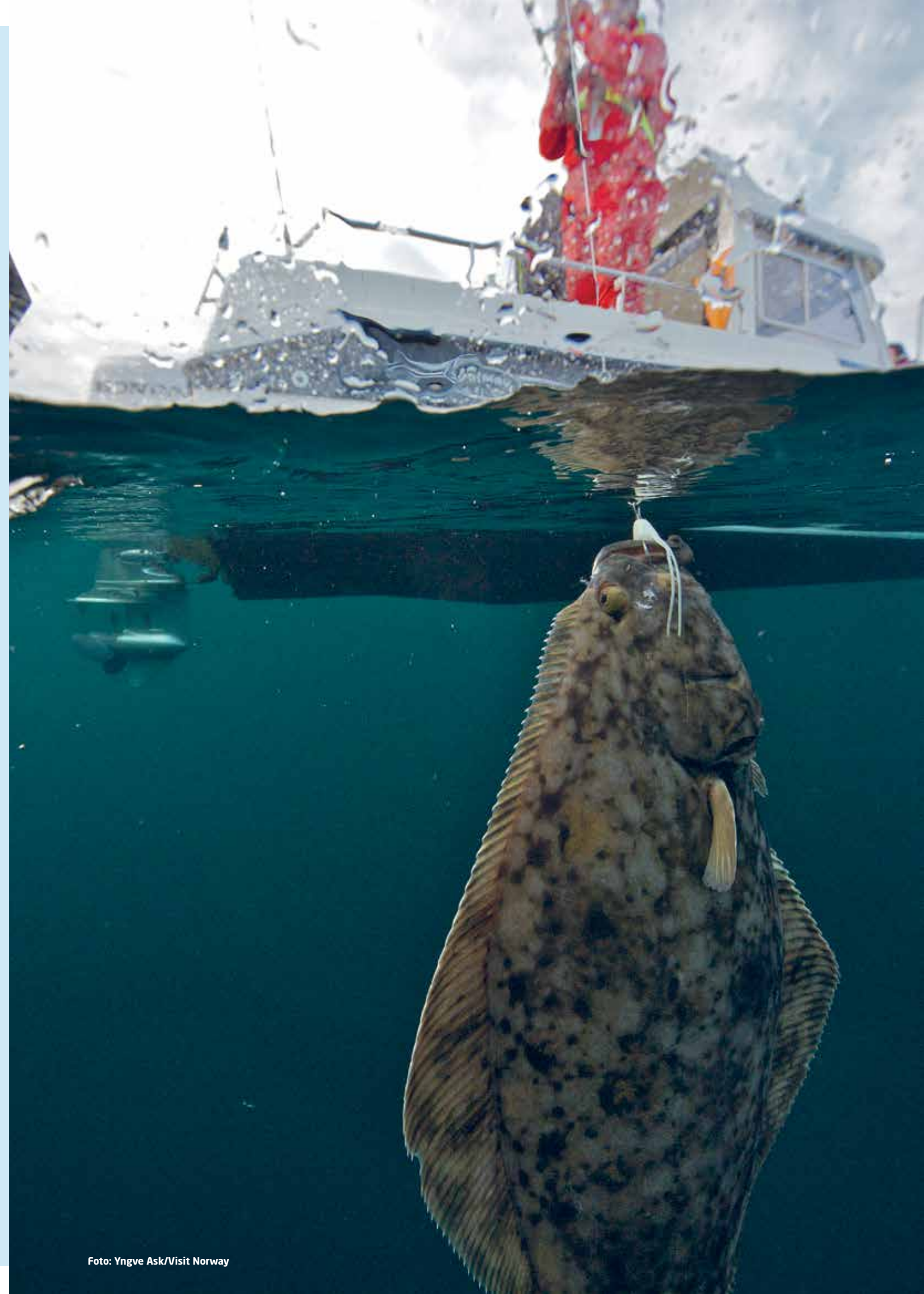
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og administrerende direktør har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 16. mars 2015
ERNST & YOUNG AS

Asbjørn Ler
statsautorisert revisor

Besøksadresse: Næringslivets Hus, Middelthuns gate 27, 0368 Oslo
Telefon: 23 08 86 20, faks: 23 08 86 21, e-post: post@nhoreiseliv.no, www.nhoreiseliv.no